

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA ARCHITEKTURY

FACULTY OF ARCHITECTURE

ÚSTAV PROSTOROVÉ TVORBY

DEPARTMENT OF SPATIAL DESIGN

ELEMENTÁRNÍ ARCHITEKTURA / ŠKOLA ARCHITEKTURY PRO GENERACI Z

PRIMARY ARCHITECTURE / GENERATION Z SCHOOL OF ARCHITECTURE

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Ondřej Šašek

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. arch. Barbora Ponešová, Ph.D.

BRNO 2021

Zadání diplomové práce

Číslo práce:	FA-DIP0048/2020
Ústav:	Ústav prostorové tvorby
Student:	Bc. Ondřej Šašek
Studijní program:	Architektura a urbanismus
Studijní obor:	Architektura
Vedoucí práce:	Ing. arch. Barbora Ponešová, Ph.D.
Akademický rok:	2020/21

Název diplomové práce:

Elementární architektura / Škola architektury pro generaci Z

Zadání diplomové práce:

V aktuální pandemické situaci se pod drobnohled dostává nejen tematika školství. Výuka architektury v ČR již od 90. let postrádá správné nastavení. Po nespočtu analýz při hledání korektní vize nastal čas jednat.

Diplomová práce se zaměřuje na aplikaci vybraných principů reflektujících současné požadavky na řemeslo architekta a jeho aktuální roli ve společnosti. Cílem této práce je architektonicko–urbanistický návrh, využívající mezioborový přístup a virtuální prostor. Aplikace teoretického základu se vztahuje na brněnskou fakultu architektury. Zohledňuje investiční plán univerzity i vize samotné fakulty.

Rozsah grafických prací:

Teoretická východiska:

- Referenční příklady
- Analýzy místa / Definice problému
- Vlastní strategie / Koncept

Podrobná dokumentace:

- Celkový urbanistický výkres
- Situace 1:1000 / 1:500
- Půdorysy, řezy, pohledy 1:200 / 1:100
- Detaily 1:20 – 1:1
- Perspektiva / Axonometrie (exteriér, interiéru)
- Architektonický model
- Průvodní zpráva

Seznam literatury:

Podtéma diplomové práce:

Vysokoškolské ubytování 21. století

Klíčová slova: škola architektury, architektonické vzdělávání, role architekta, řemeslo, virtuální prostor, vysokoškolské koleje, ubytování, studentský život, princip sdílení, mezioborová spolupráce.

Anotace / annotation:

Ve své diplomové práci se zabývám konceptem nového typu studentského bydlení. Současné vysokoškolské koleje neodpovídají nárokům „mladých dospělých“, proto jsem se rozhodl tento problém nastínit a navrhnout řešení.

In my diploma thesis am focusing on a concept of novel student housing, as current dormitories do not respect requirements of young adults. That is why I have decided to bring up the issue, and to propose a possible solution.

Prohlášení o původnosti:

Prohlašuji, že předložená diplomová práce na téma Elementární architektura / Škola architektury pro generaci Z je mým původním dílem, které jsem vypracoval samostatně.

V Brně dne 13. 9. 2021

Poděkování:

Děkuji Barboře Ponešové za profesní dohled a systematické vedení mé diplomové práce, taktéž Janu Foretníkovi a Kristýně Smržové za upřímné rady a konstruktivní kritiku. Dále děkuji mé nejdražší Terezce Prokopové za odbornou korekturu textu, psychickou podporu a bezmezné životní lekce; Johaně Krejčí za enormní boost u finišu a nezištnou pomoc; Magdě Juřicové za všeobecnou podporu při klikání a přísun kvalitní kávy; Lence Remišové za klikací pohotovost až z Itálie; Jakubu Komrskovi za digitální štětce; Oskaru Madrovi za hbitou myšku, Richardu Čechovi za vstřícnost (třebaže se ani neznáme), mamce Renatě Šaškové za neochvějné motivování; tatkově Zdeňku Šaškovi za bezmeznou podporu během mých studií; Lukáši Brázdovi za porozumění a zásobu ovoce; Robinu Fuksovi za přívaly energické hudby i partií šachu a v neposlední řadě (to nejlepší nakonec) své jediné sestře Martině Šaškové za to, že mě naučila užívat si život nezdarům navzdory, čehož jsem se učil většinu času svých vysokoškolských let. Obecně děkuji všem za lásku, které se mi dostává.

Textová část

CÍLE

Diplomová práce se zaměřuje na aplikaci vybraných principů reflektujících současné požadavky na řemeslo architekta a jeho aktuální roli ve společnosti. Cílem této práce je architektonicko-urbanistický návrh, využívající mezioborový přístup a virtuální prostor. Aplikace teoretického základu se vztahuje na brněnskou FA VUT, zohledňuje investiční plán Univerzity i vize samotné Fakulty.

POPIS

Navazuji na svou preddiplomovou práci Koleje architektury (ŠAŠEK, 2020). Ta podává podrobné vysvětlení, proč se v diplomové práci věnuji vysokoškolskému ubytování.

Pro zjednodušení shrnu důvody do jednoduchého výčtu:

- odsouhlasená vize přesunu Fakulty architektury do areálu VUT na ulici Údolní,
- ověření přesunu realizačních možností bakalářskými pracemi v roce 2019,
- obecně nedostatečné studentské zázemí v ČR.

1. Referenční příklady

1. Inner city housing and crèche - Sergison Bates architects, Geneva, Switzerland
- dostavba v centrální části města, výrazová tektonika stavby

2. Kooperative Grossstadt San Riemo - Tim Schäfer, Pablo Donet Garcia a Tanja Reimer, Curych, Switzerland – princip sdílení pobytových prostor

3. GLEIS 21 – Miteinander Weichen Stellen – koncepce Baugruppe a sdílených prostor

4. Bêtania - atelier OBJECTIFS, THÀNH PHỐ HUẾ, Vietnam – atriové pavlače a oddělení pracovního prostoru zástěnou od ložnicové části, princip vizuální sounáležitosti

2. Analýzy místa / Definice problému

Ve své před-diplomové práci jsem se zabýval nalezením ideální lokality pro umístění vysokoškolských kolejí FA VUT v Brně. Celkem u 18 lokalit jsem hodnotil zejména prostorovou zastavitelnost. Ze studie vzešly tři ideální lokality pro umístění kolejí, kde nejlepšího výsledku dosahovala lokalita č. 4 – v ulici Křížová (ŠAŠEK, 2020).

3. Vlastní strategie / Koncept

URBANISMUS

Řešený pozemek v místě proluky i navazující městské domy jsou majetkem města Brna. Proto ve svém návrhu respektuji maximální vymezenou výšku výstavby 21 metrů. V návrhu reflektuji memorandum městské části Brno-střed (“Memorandum městské části Brno-střed k výstavbě, veřejným prostranstvím a dopravě: Brno-střed,” n.d.) a doplňovanou hmotu dělím, abych se vyvaroval dojmu vizuálního monobloku. Přikláním se tak k historické stavební stopě.

Hmotově doplňuji blokovou výstavbu v návaznosti na přilehlé objemy staveb. Respektuji stávající průchody územím a v návrhu zachovávám pěší propustnost. Vnitroblok je otevřený a nabízí pobytová zákoutí, čímž upřednostňuje pobyt a pohyb chodců před auty. Pro vozidla jsem sloužil podzemní garáže s dostatečnou kapacitou. V případě požárního zásahu je umožněn příjezd hasičského vozu i do

vnitrobloku. Důvodem je zabezpečení okolních pavlačových domů vystavěných uvnitř bloku (viz. schéma požárního zásahu).

Aktuálně schválená dopravní koncepce bohužel nezohledňuje dopravní situaci v ulici Křížová z pohledu chodců a ani z pohledu pobytové kvality.

Proto nechávám zmizet jeden automobilový pruh, chodci dostanou více prostoru, a do ulice se opět vrátí život. Tento návrh je nejen funkční za současného stavu dopravního řešení, ale bude funkční i po implementaci nového, již schváleného dopravního konceptu (viz. schémata dopravní situace stávající, návrhová a po realizaci dopravní koncepce).

Předsazení budovy kolejí před zastavěné území mi dovolilo vytvořit konzolovou pavlačovou chodbu, která rozbíjí rušivý hluk z ulice. Pohlčený zvuk se uvnitř chodby rozptýlí díky akusticky pohltivému obložení. Fasáda budovy může být i v dalších částech doplněna o zachytné akustické panely, které zlepší pohlcení nežádoucího ruchu ulice. Vyčleněné vertikální pásy jsou v odlišném případě ponechány uměleckému ztvárnění.

ARCHITEKTURA

Vysokoškolské koleje studenty povětšinou nepřipraví na dospělý život. Tuto smutnou realitu se snažím změnit. Ubytování tak jak jej známe, se v mém projektu radikálně mění. Nenajdete tu centrální systém, ani evidence příchodů jako na internátu středních škol. Pro osvojení si vlastní zodpovědnosti, je třeba se k vysokoškolským studentům postavit jako k dospělým.

Nové koleje budou simulovat dospělý život v tom, že škola bude fungovat jen jako

poskytovatel zázemí. Bydlení se bude co nejvíce blížit klasickému nájemnímu bydlení, kdy si nájemce (student) hradí vlastní spotřebu energií, drobné opravy a uklízí si také sám. Škola zde funguje jako arbitr případných penalizací a zajišťuje rozsáhlejší opravy, provozní technické kontroly a spravuje společné prostory v přízemí a na chodbách.

Nabídka ubytování

Vysokoškolské koleje nabízí tři kategorie ubytování o celkové kapacitě 136 lůžek. Poměr nabízených kategorií (Tabulka 1) reflektuje poptávku (ekonomický aspekt) a vlastní koncept podpory dospívání skrze sdílené prostory.

Tabulka 1 Kategorie ubytování. Nabízené ubytování v nově navržených kolejích s jejich procentuálním zastoupením vztaženým na celkovou kapacitu koleje, doplněné o počet nabízených lůžek.

typ ubytování	zastoupení/%	počet lůžek
dvoulůžkový pokoj	70,5	96
jednolůžkový pokoj	22	30
bytová jednotka	7,5	10

Dvoulůžkové pokoje jsou situovány ve sdílených bytech (v průměru 2–3 pokoje na byt). Individuální pokoje sdílí společnou kuchyni s jídelnou a obývacím prostorem. Bytové jednotky odpovídají dispozicím 1+kk, 1+1 a 2+kk.

Sdílené zázemí

Parkování je podobně jako téměř vše na kolejích sdílené, slouží nejen pro vlastní potřebu, ale také pro navazující činžovní městský dům.

Vstupní prostory kolejí jsou vybaveny poštovními schránkami a samoobslužnými boxy pro kurýry. Nedílnou součástí vstupních prostor je prádelna. Kreativní využití zde nabízí 2 ateliéry, z nichž jeden je doplněn o kuchyňku.

V uličním parteru pokračuje pomyslná kreativní linka z ateliérů na rozmístěné plochy určené pro mural art a jiné svobodné sebevyjádření. Do provozní pokladničky přispívají dvě obchodní jednotky.

Na střešní zahradě najdeme prostory jak pro pěstování plodin, tak pro relaxaci.

Ve dvoře mimo hlavní budovu stojí bývalé garáže, ze kterých po rekonstrukci vyrostla multifunkční hala se zachovalým cihlovým parterem. Využívám bazilikálního osvětlení, které podtrhne velký prostor určený různým akcím (promítání, tanec, galerie, jóga, dílna, atp.). Hala obsahuje i otevřený ochoz, zázemí se šatnou a toaletami, a nahrávací studio/hudební zkušebnu se střížnou.

Bistro v pavlačovém objektu na jihu parcely ukojí základní lidské potřeby hladu a žízně.

Materiálové řešení

Ve svém návrhu jsem použil železobetonovou konstrukci, kontaktní vláknitou izolaci a jako finální povrch jsem zvolil obyčejnou bílou omítku. Otvorové výplně (okna, dveře a výkladce) jsou z neleštěného hliníku. V detailu využívám žlutě barvenou kari síť a žlutý polykarbonát (zábradlí). Zachovávám cihlovou jednopodlažní stavbu stávajících garáží. Do stávající konstrukce vestavuji patrovou montovanou konstrukci z ocelových nosných prvků ve spojení se žlutým polykarbonátem.

ZHODNOCENÍ

Ve svém projektu jsem se detailně zabýval návrhem Školy architektury pro generaci Z, který reflektuje současné požadavky na architektonické řemeslo. Můj návrh stojí na pilířích, jako je mezioborová spolupráce, demokracie, kultura, otevřenost, participace a sdílení.

Současná pandemická situace nám ukázala, že práce z domova je nejen zpestřením, ale mnohdy i nutností. To mě vedlo k přehodnocení zadání a místo školy jsem realizoval návrh kolejí, které dostatečně reflektují požadavky mladých kreativců. Čas, který studenti studující z domova (kolejí) ušetří, mohou investovat do prohlubování mezioborových vztahů, které jsou pro budoucí architekty nezbytné. Věřím, že navržené ateliéry, obchody, střešní zahrada, multifunkční hala a bistro socializaci dobře poslouží.

Projekt byl zpracován v rozsahu architektonické studie a splňuje požadavky v zadání práce.

Bibliografie

Memorandum městské části Brno-střed k výstavbě, veřejným prostranstvím a dopravě : Brno-střed. (n.d.). Retrieved May 24, 2021, from <https://www.bрно-střed.cz/radnice/uzemni-rozvoj-a-architektonicke-souteze/uzemni-planovani-a-rozvoj/memorandum-mc-brno-stred-vystavba-doprava>

ŠAŠEK, O. (2020). Elementární architektura / Škola architektury pro generaci Z / Koleje architektury. Vysoké učení technické v Brně.

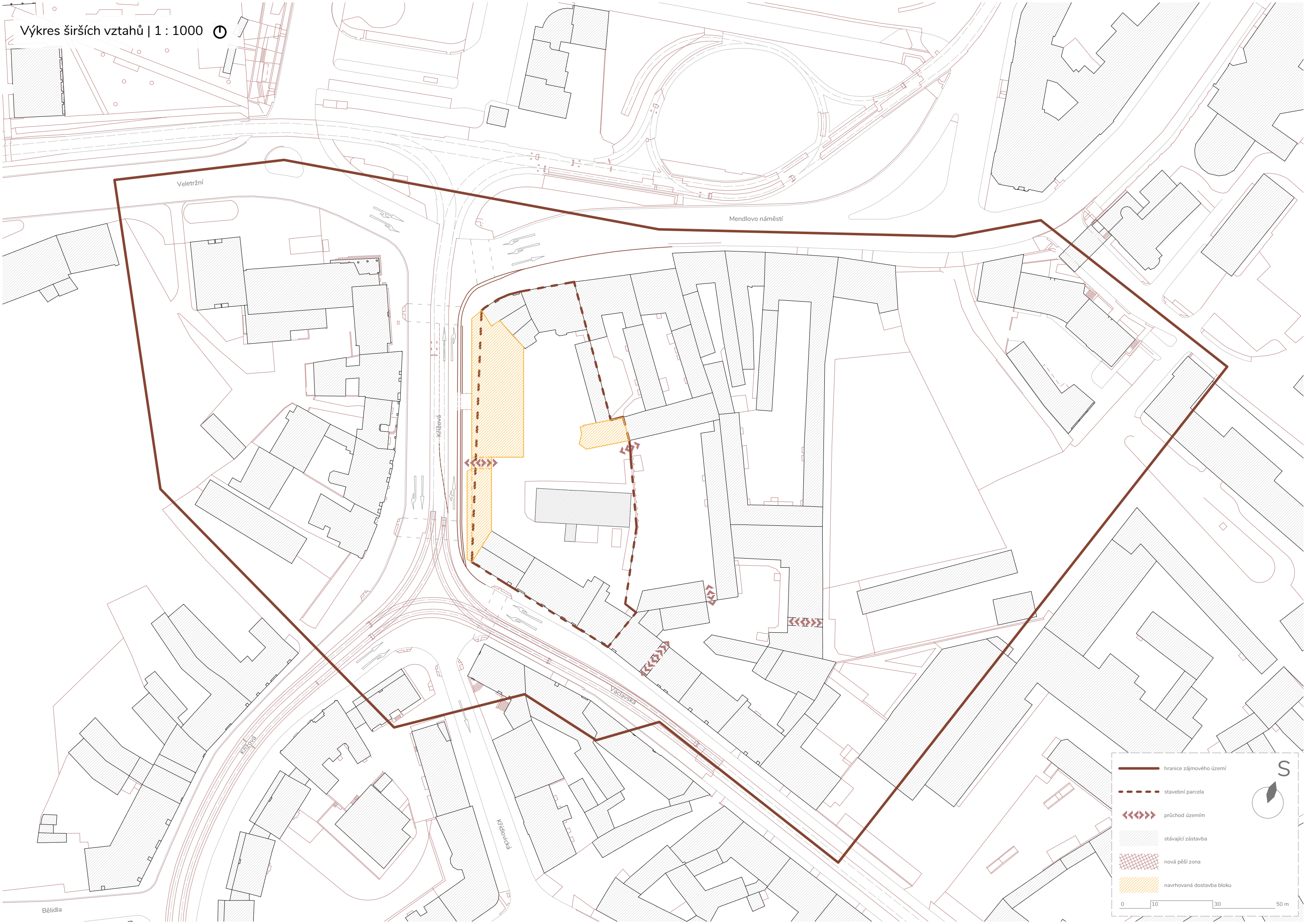
VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2019. (2019). Retrieved from <http://www.kam.vutbr.cz/skripty/doc.aspx?id=833>

ŠAŠEK, Ondřej. Elementární architektura / Škola architektury pro generaci Z / Koleje architektury . Brno, 2020. Předdiplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta architektury, Ústav prostorové tvorby. Vedoucí práce Barbora Ponešová.

Dokumentová část

- ① Úvoz / Sladová
- ② Úvoz / Mendlovo náměstí
- ③ Pekařská
- ④ Křížová
- ⑤ Výstavní / Mendlovo náměstí / Veletržní
- ⑥ Křídlovická
- ⑦ Hybešova / Vodní
- ⑧ Roubalova / Tomešova
- ⑨ Údolní - Obilní trh
- ⑩ Údolní - Areál VUT
- ⑪ Žerotínovo náměstí - Bílý dům
- ⑫ Jeselská - Biskupství brněnské
- ⑬ Rybářská
- ⑭ Masarykova - Františkánský kostel
- ⑮ Úzká / Uhelná
- ⑯ Údolní / Heinrichova
- ⑰ Veveří
- ⑱ Kraví hora - Areál VUT
- ⑲ Štýřické nábřeží - Železniční poliklinika

hranice zájmového území

stavební parcela

průchod územím

stávající zástavba

nová pěší zóna

navrhovaná dostavba bloku

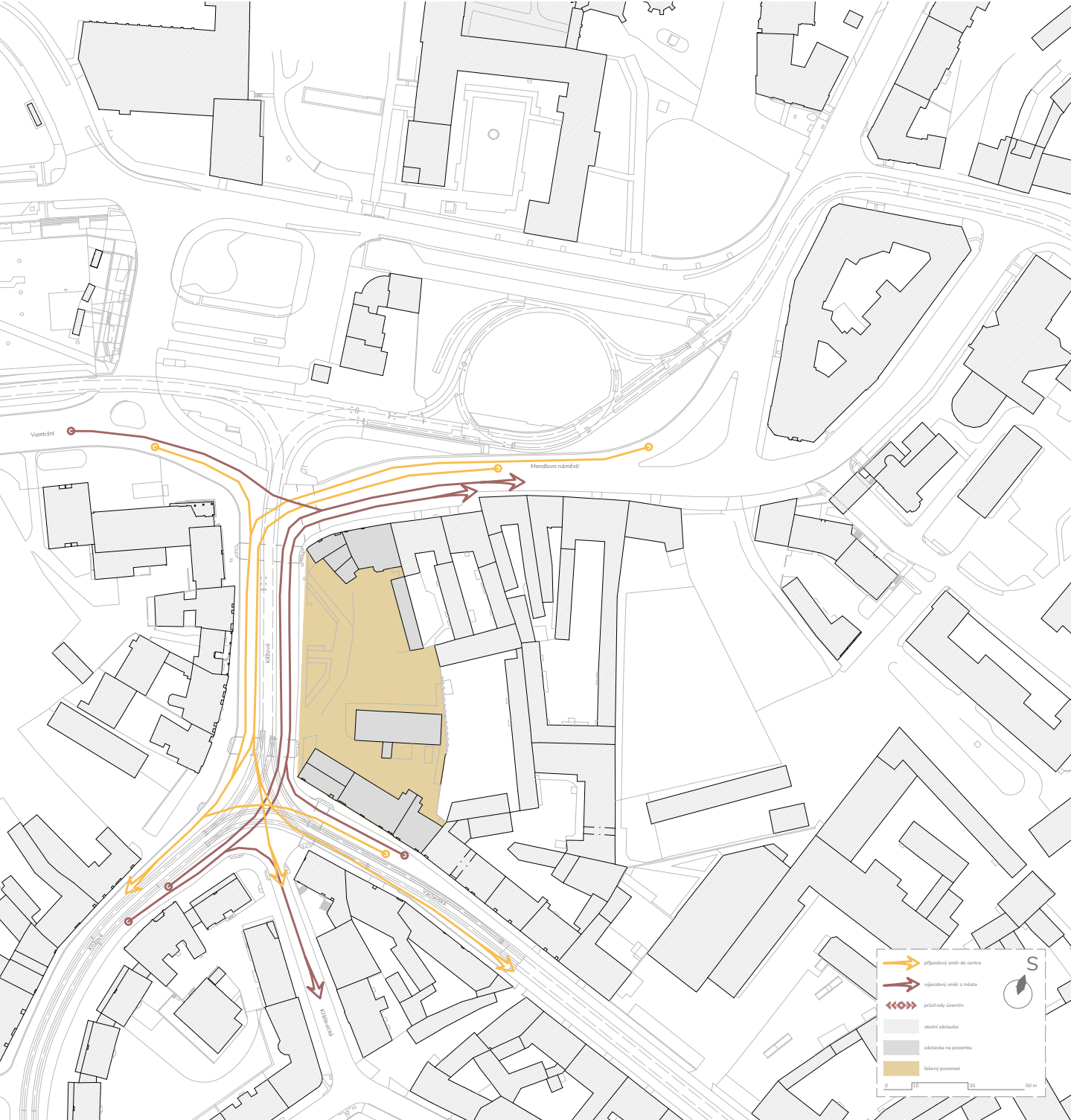
S

0

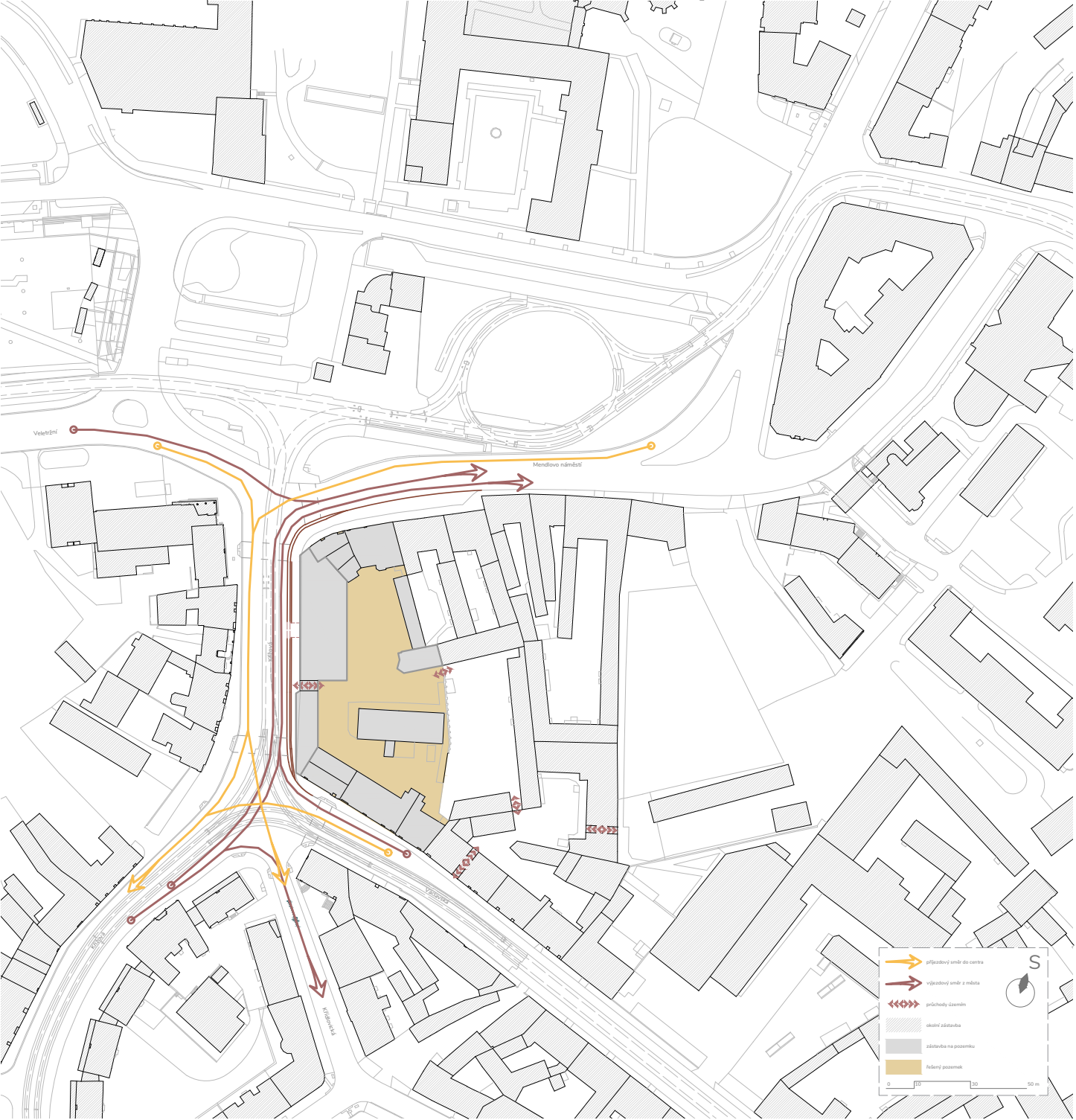
10

30

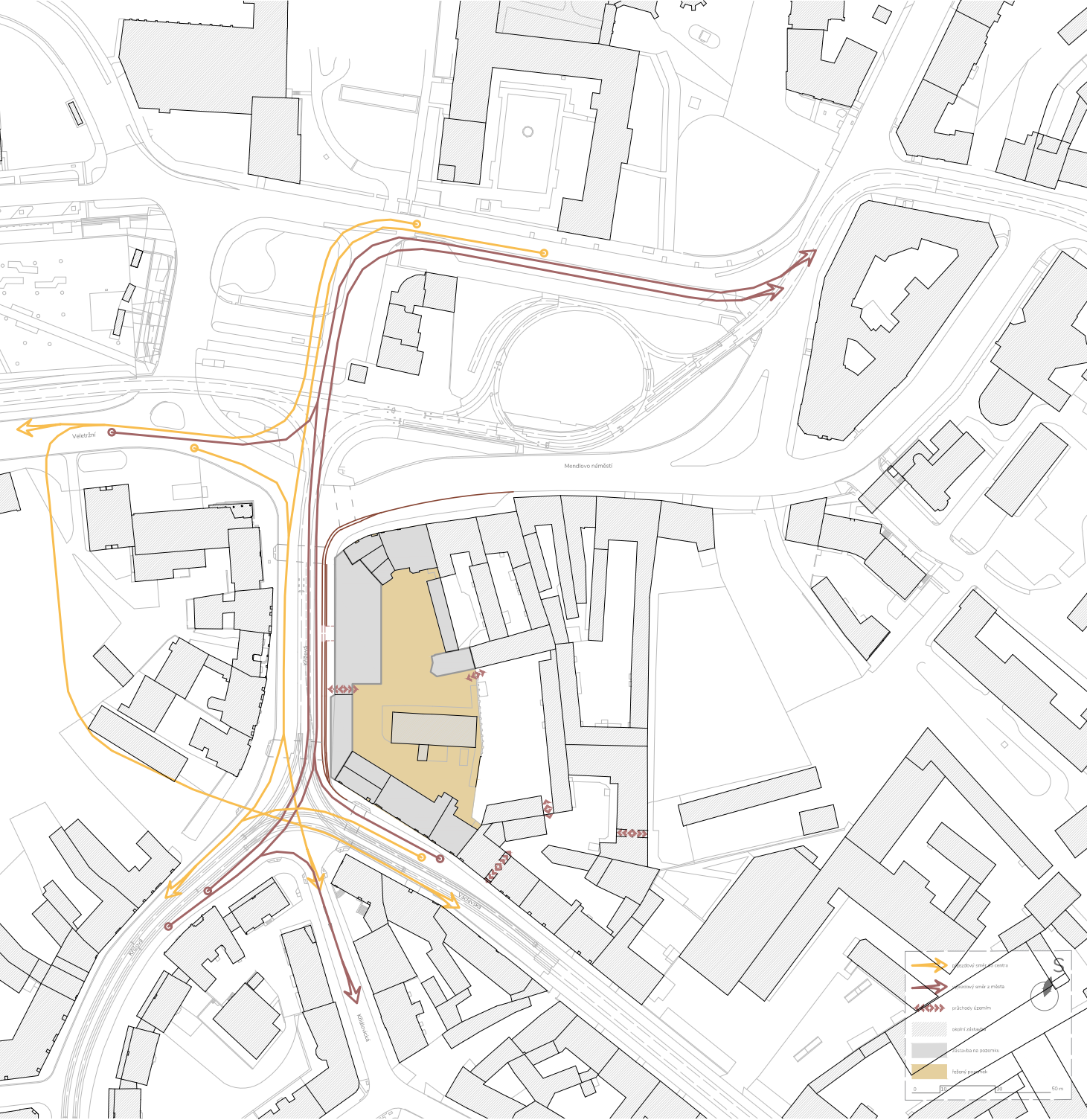
50 m

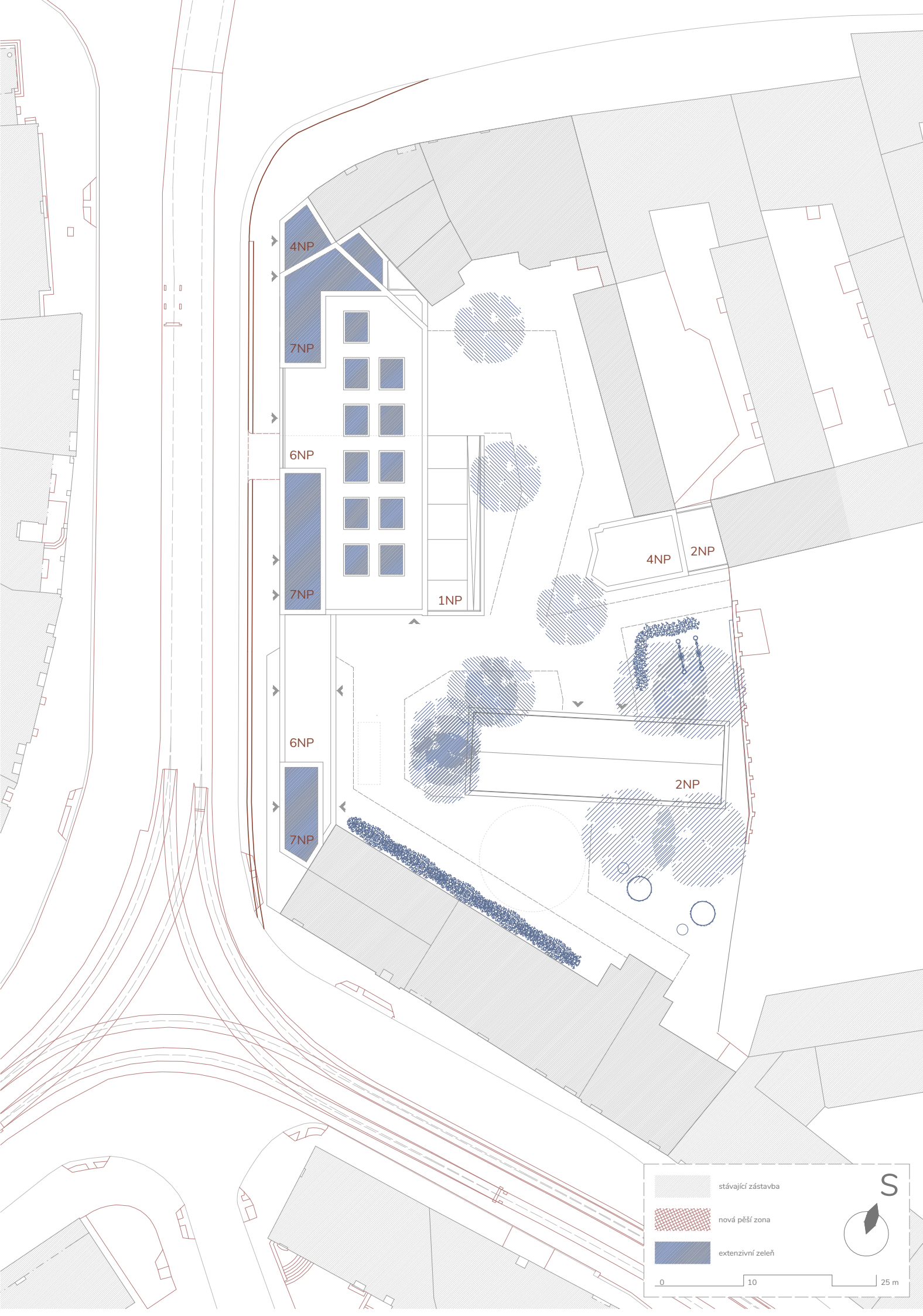
Stávající dopravní situace

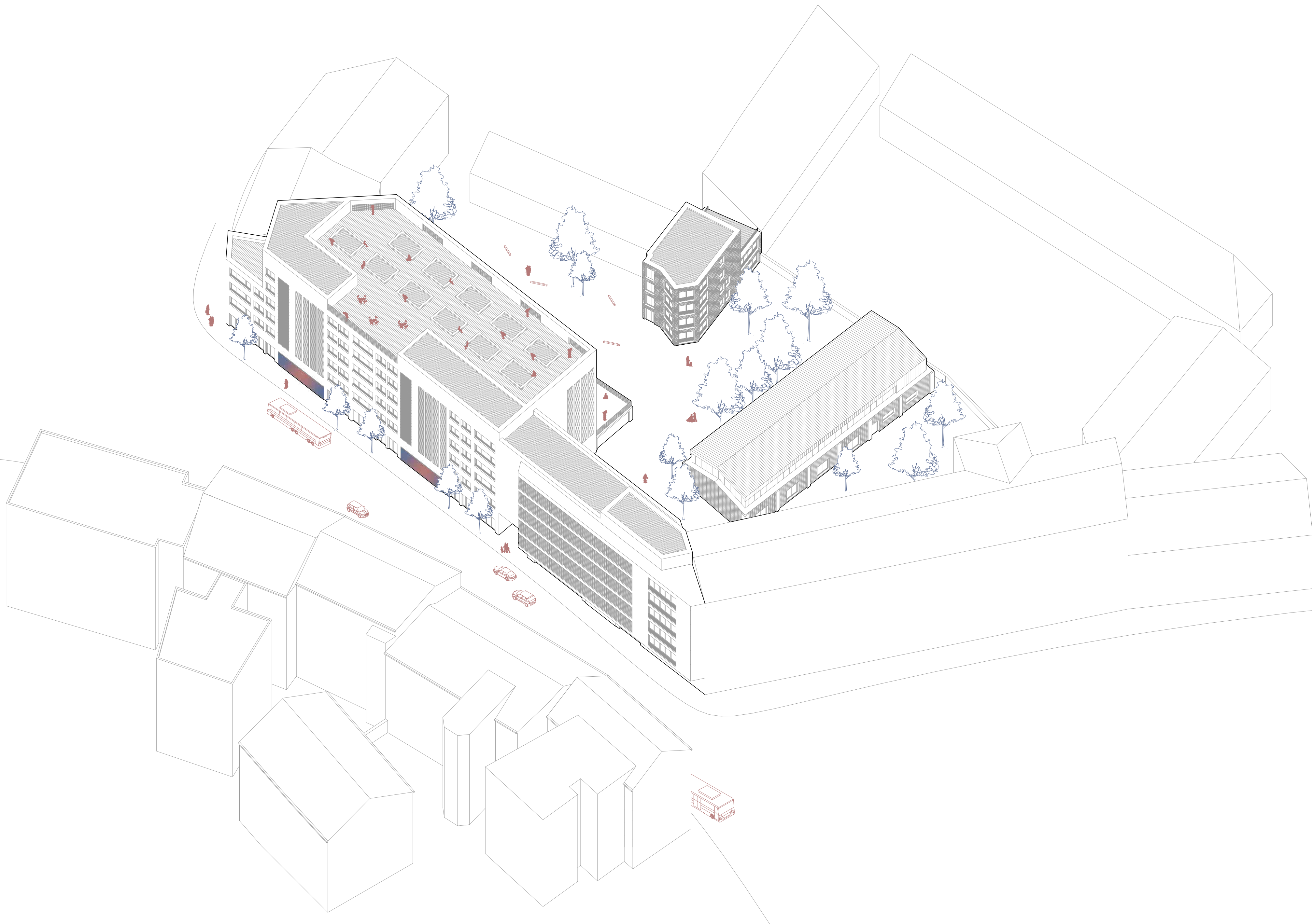

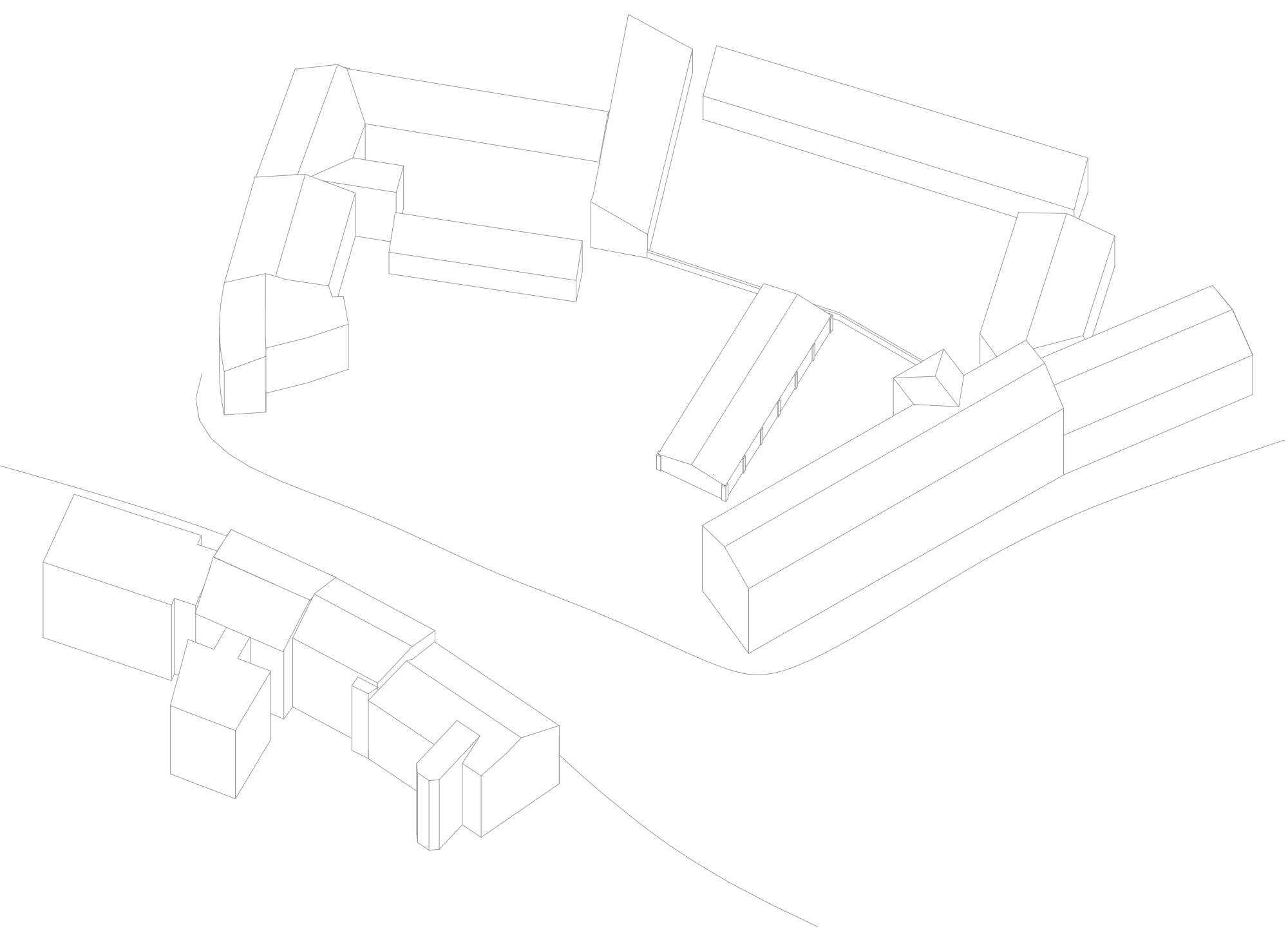
Návrhová dopravní situace

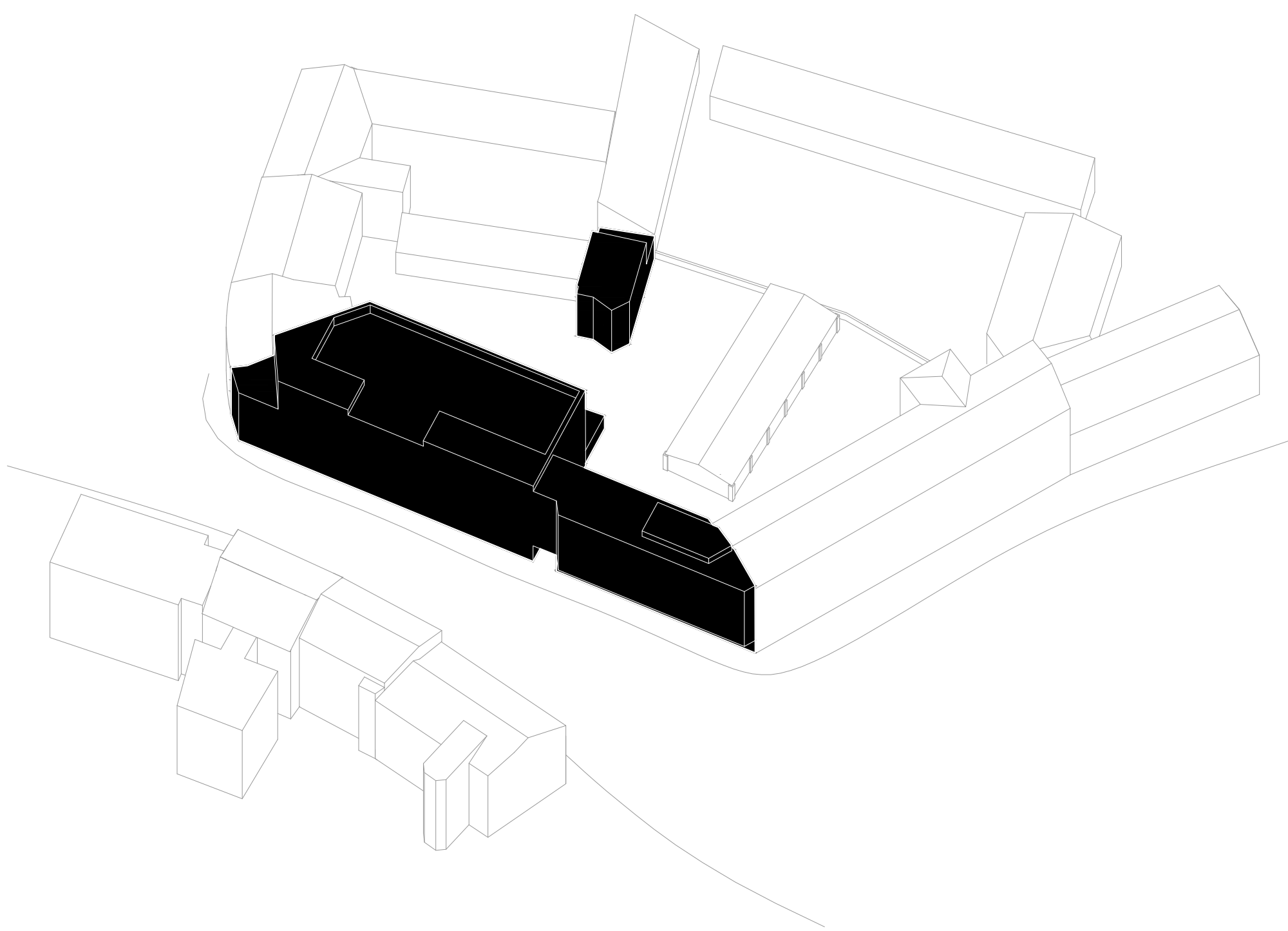
Budoucí dopravní situace

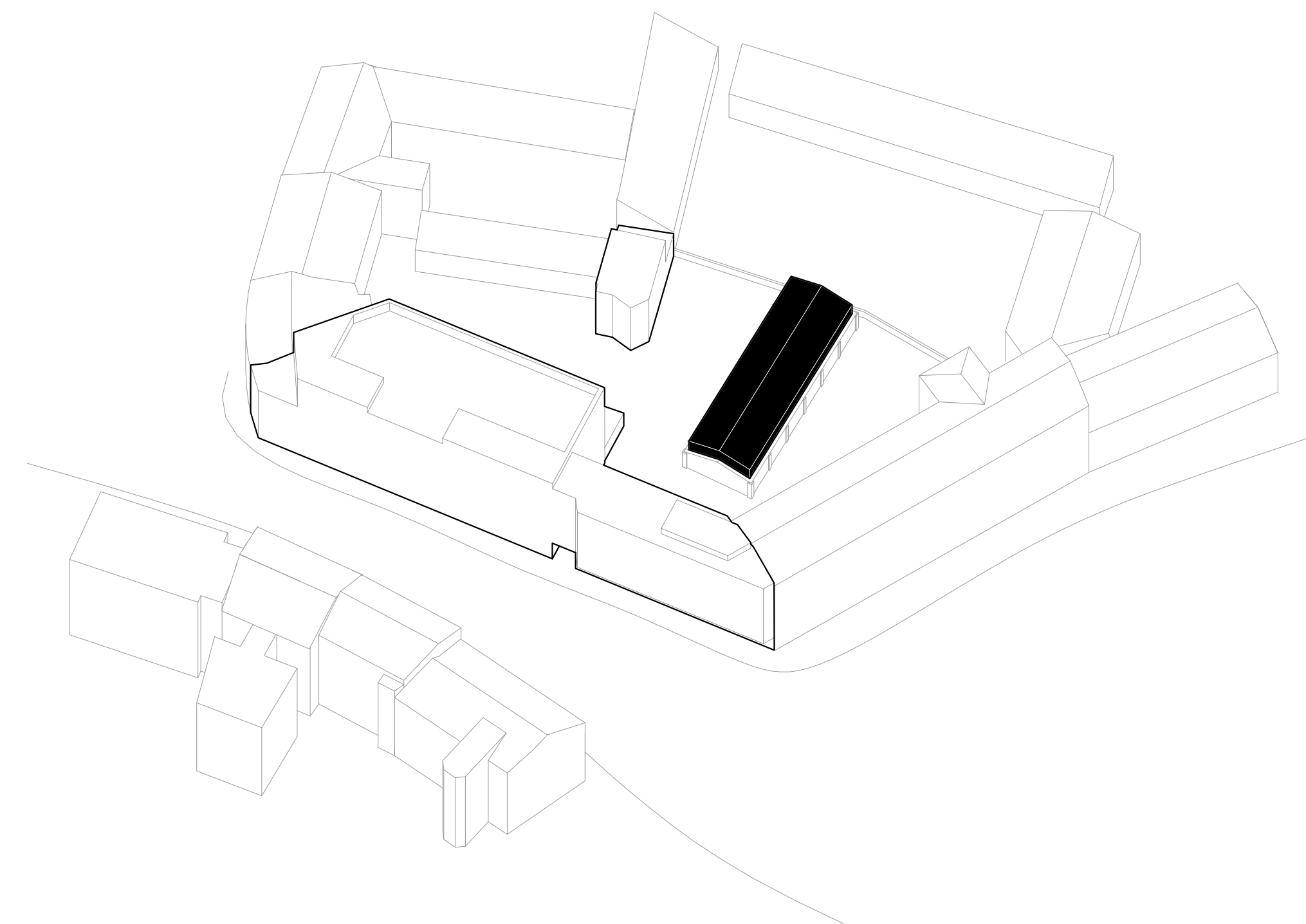

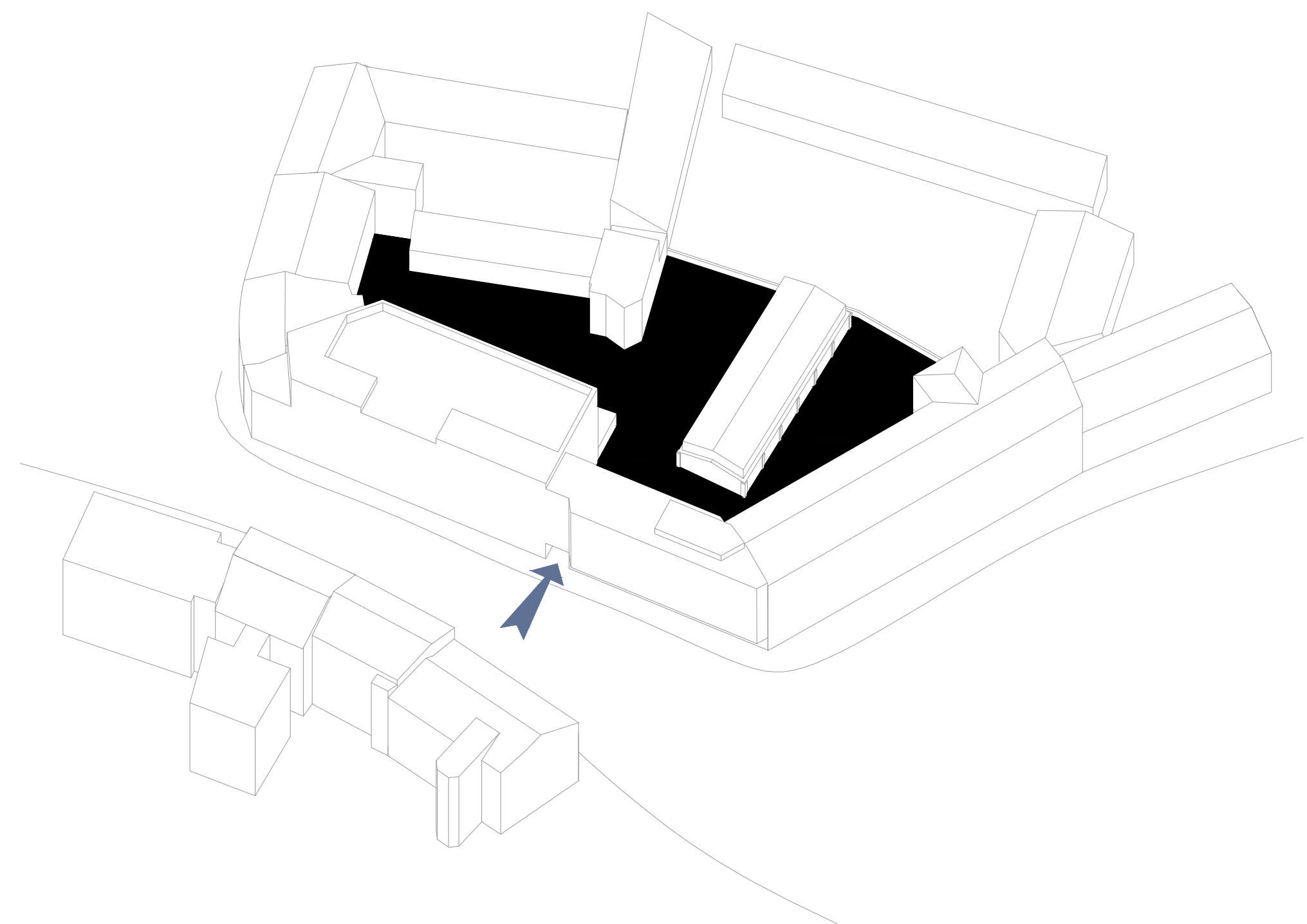
Stávající zástavba

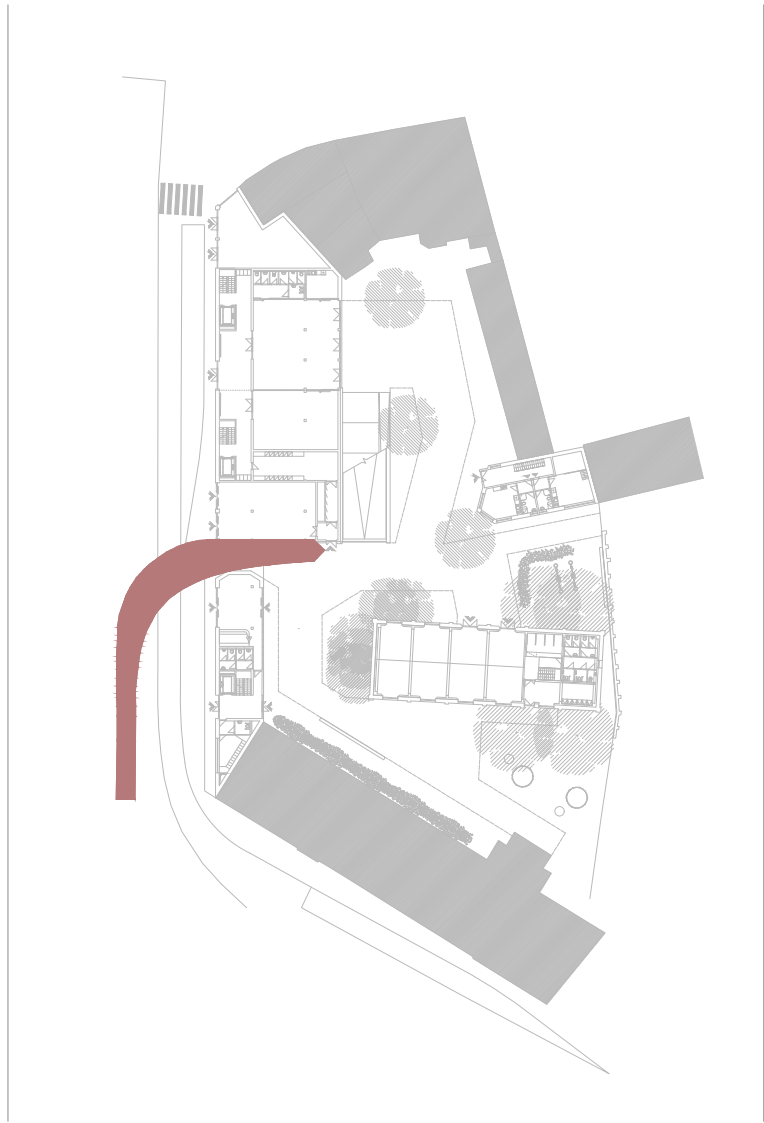
Doplňovaná struktura nové zástavby

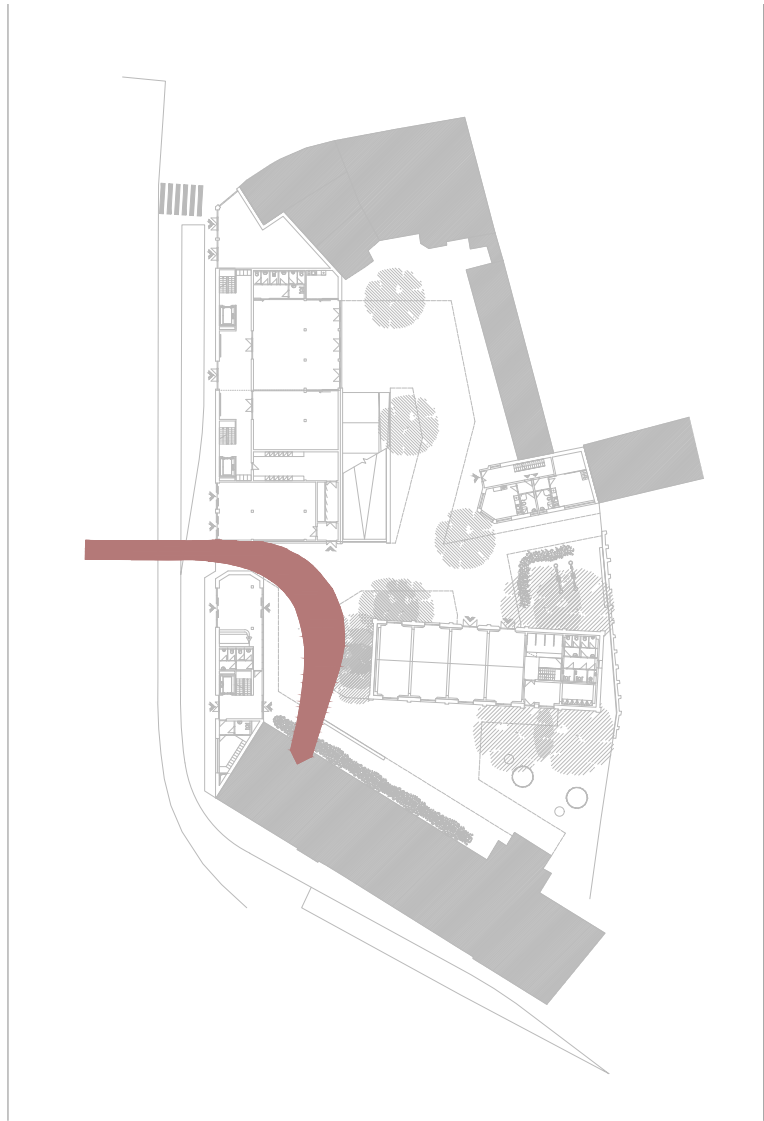
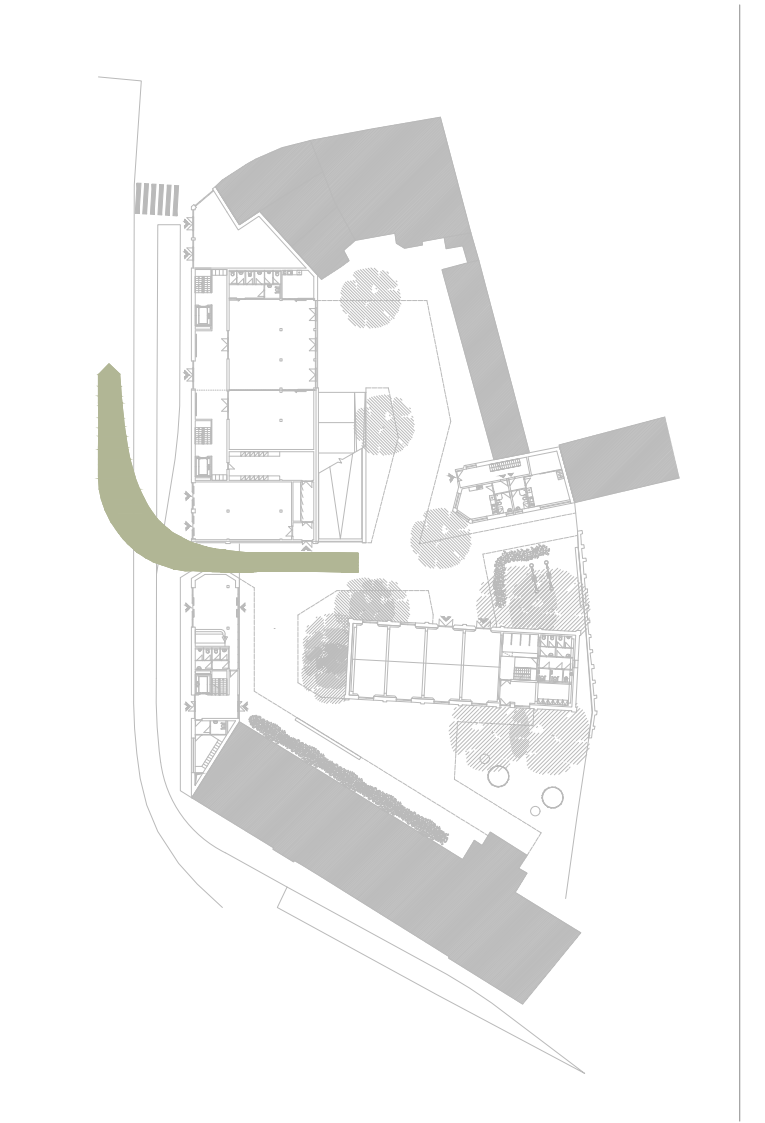
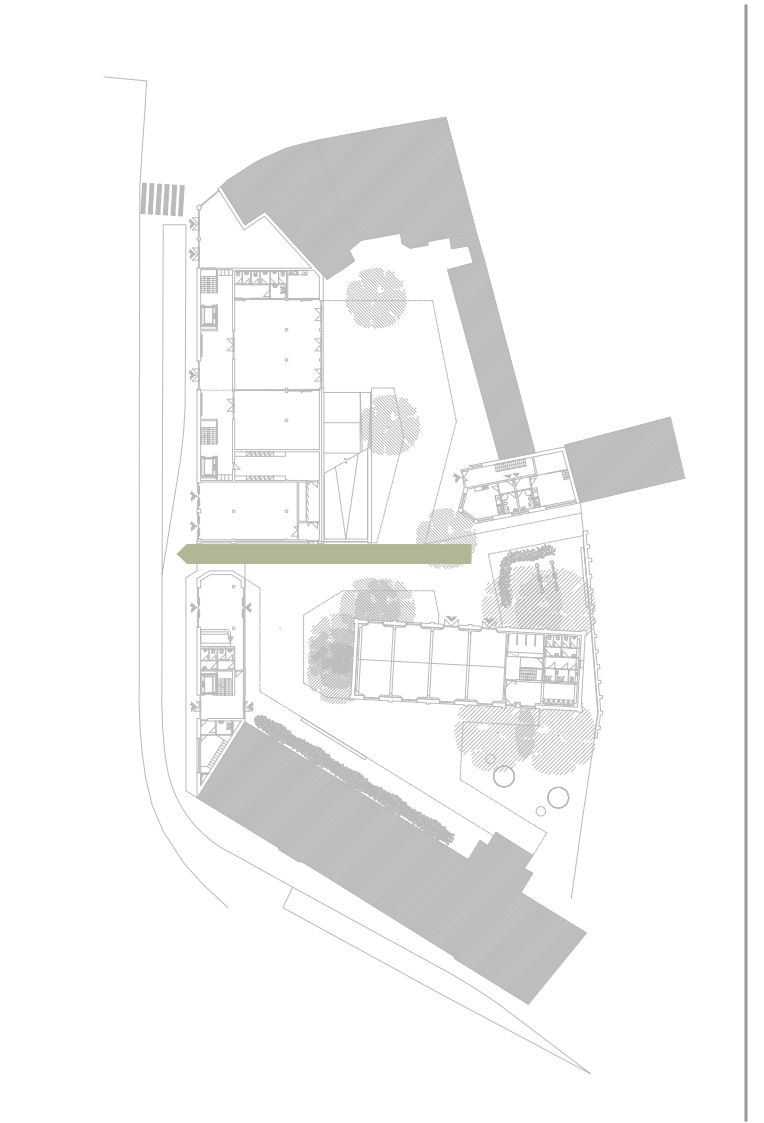
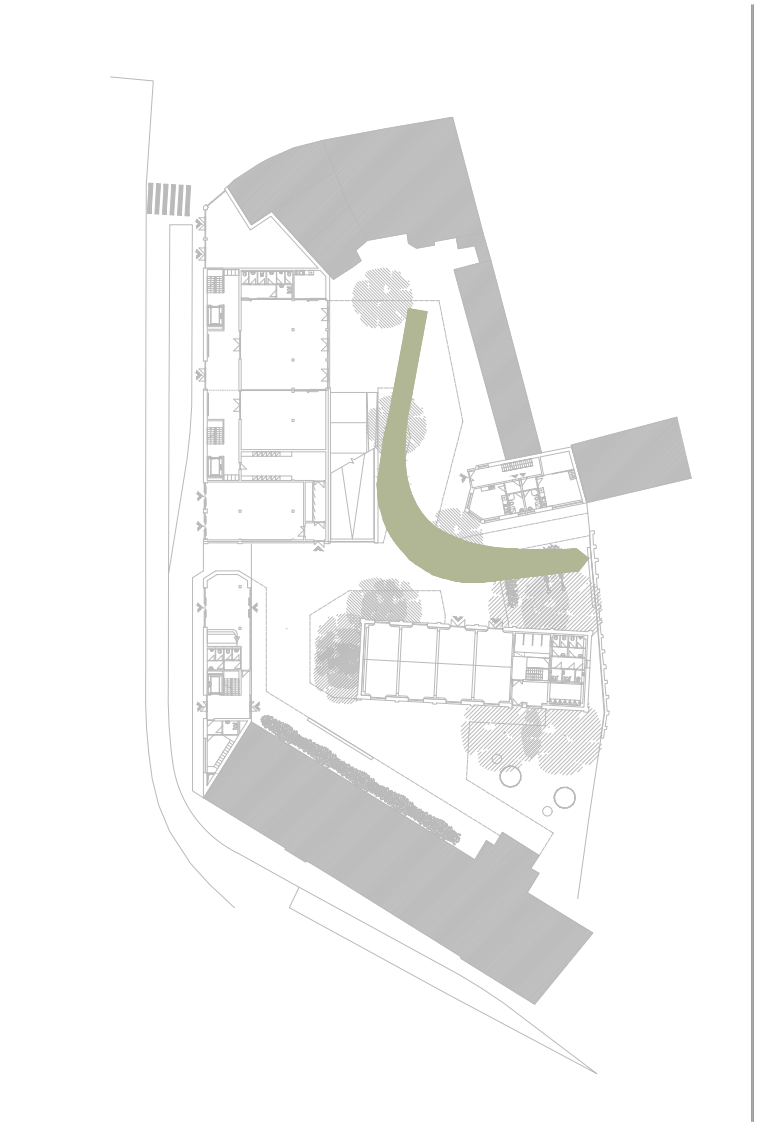
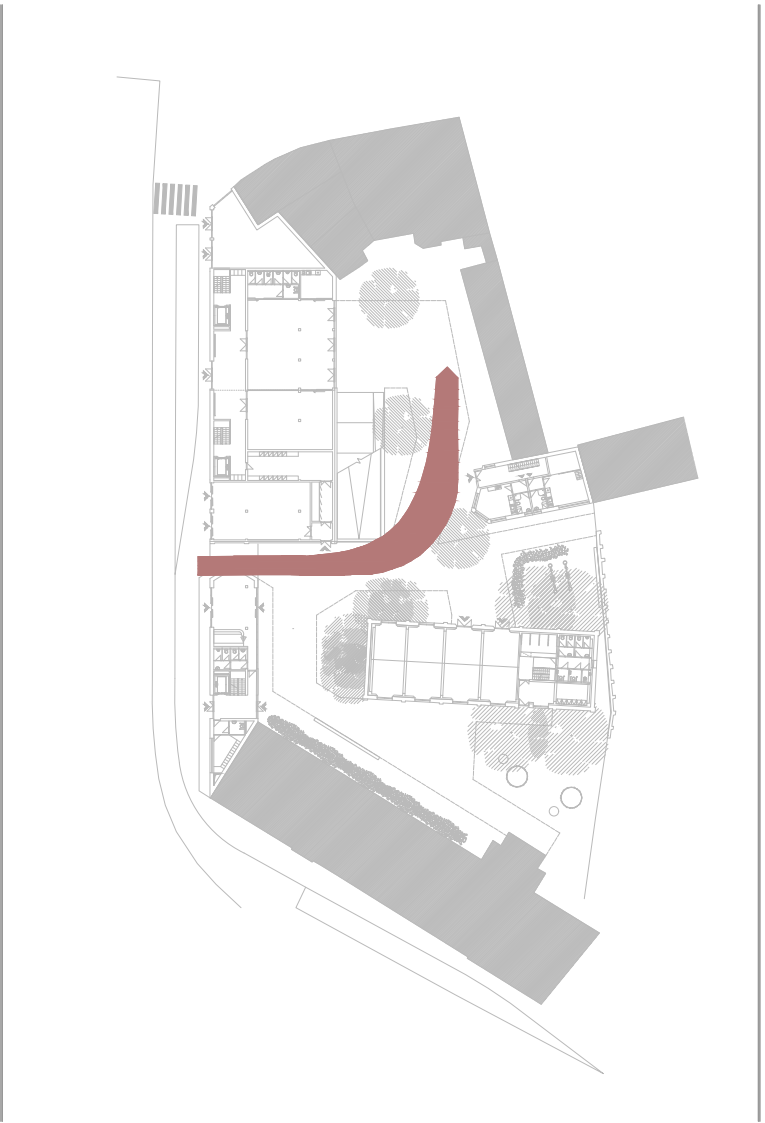
Využití a rekonstrukce stávající budovy

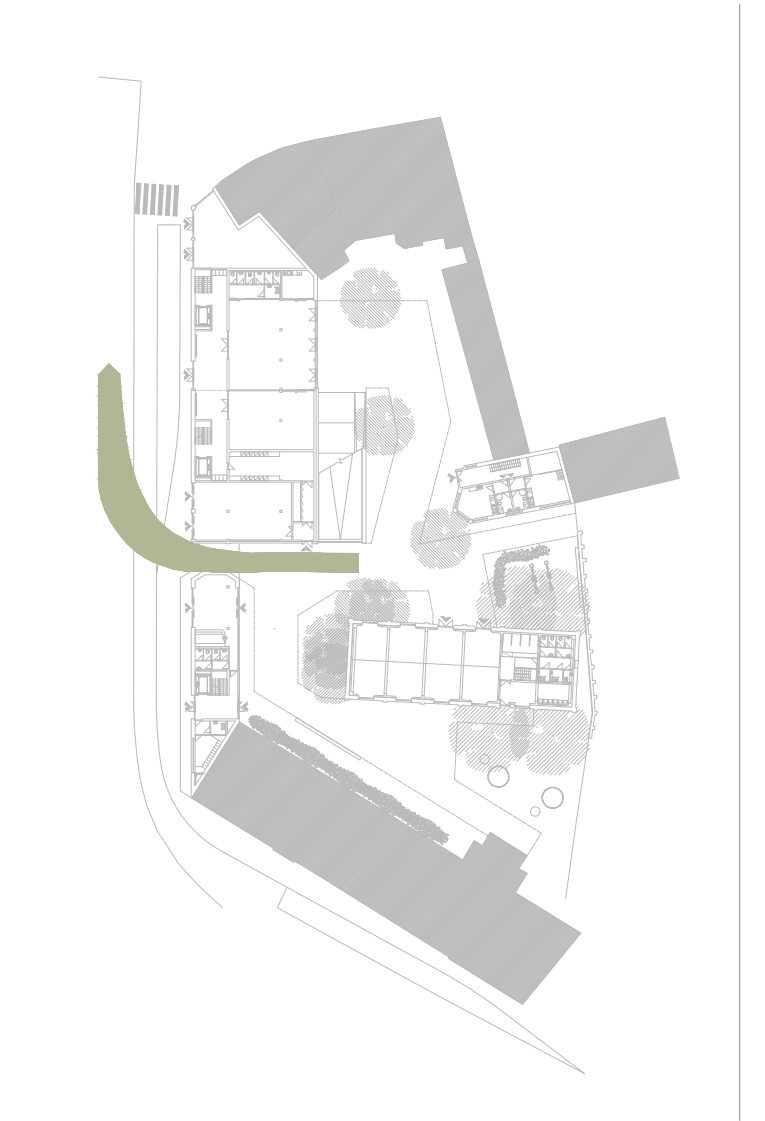
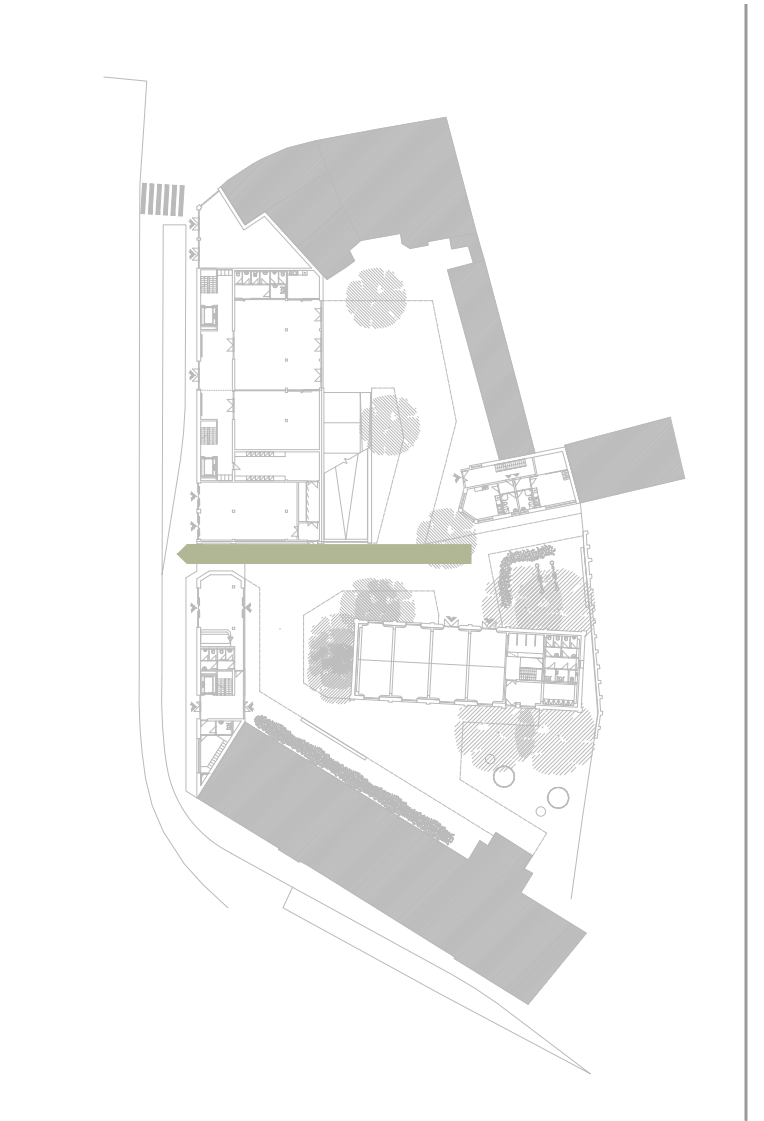
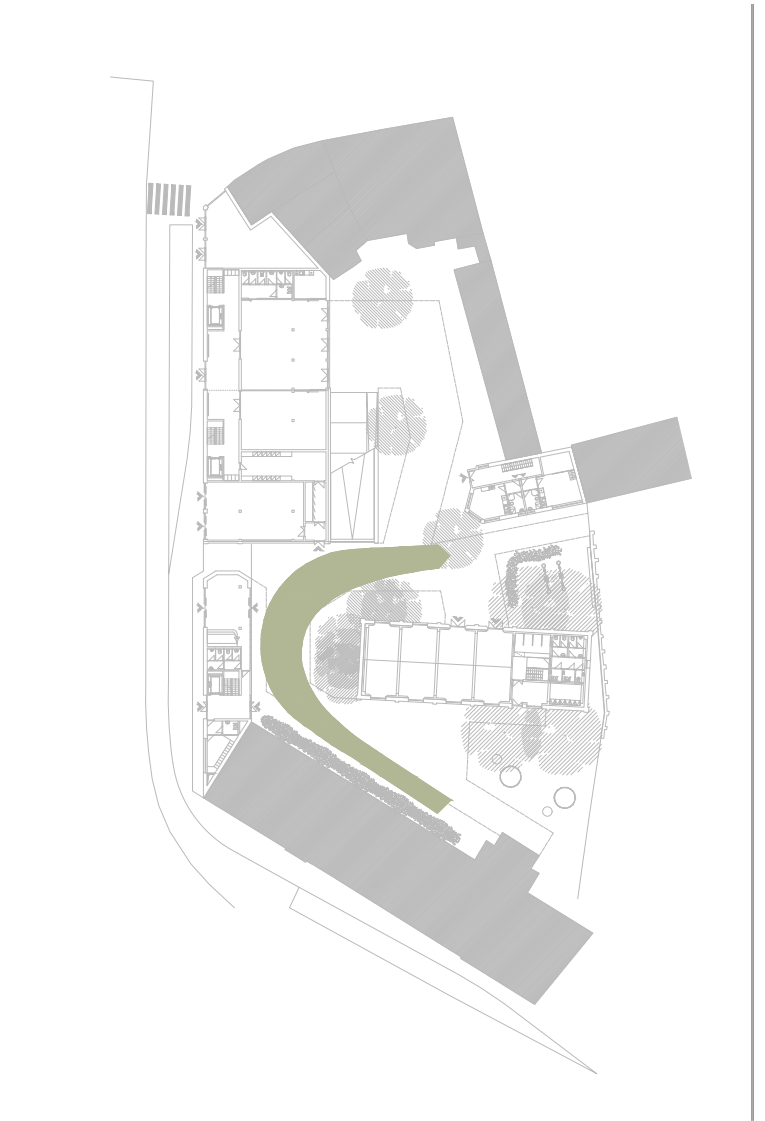
Otevřený vstup do vnitrobloku

varianta A

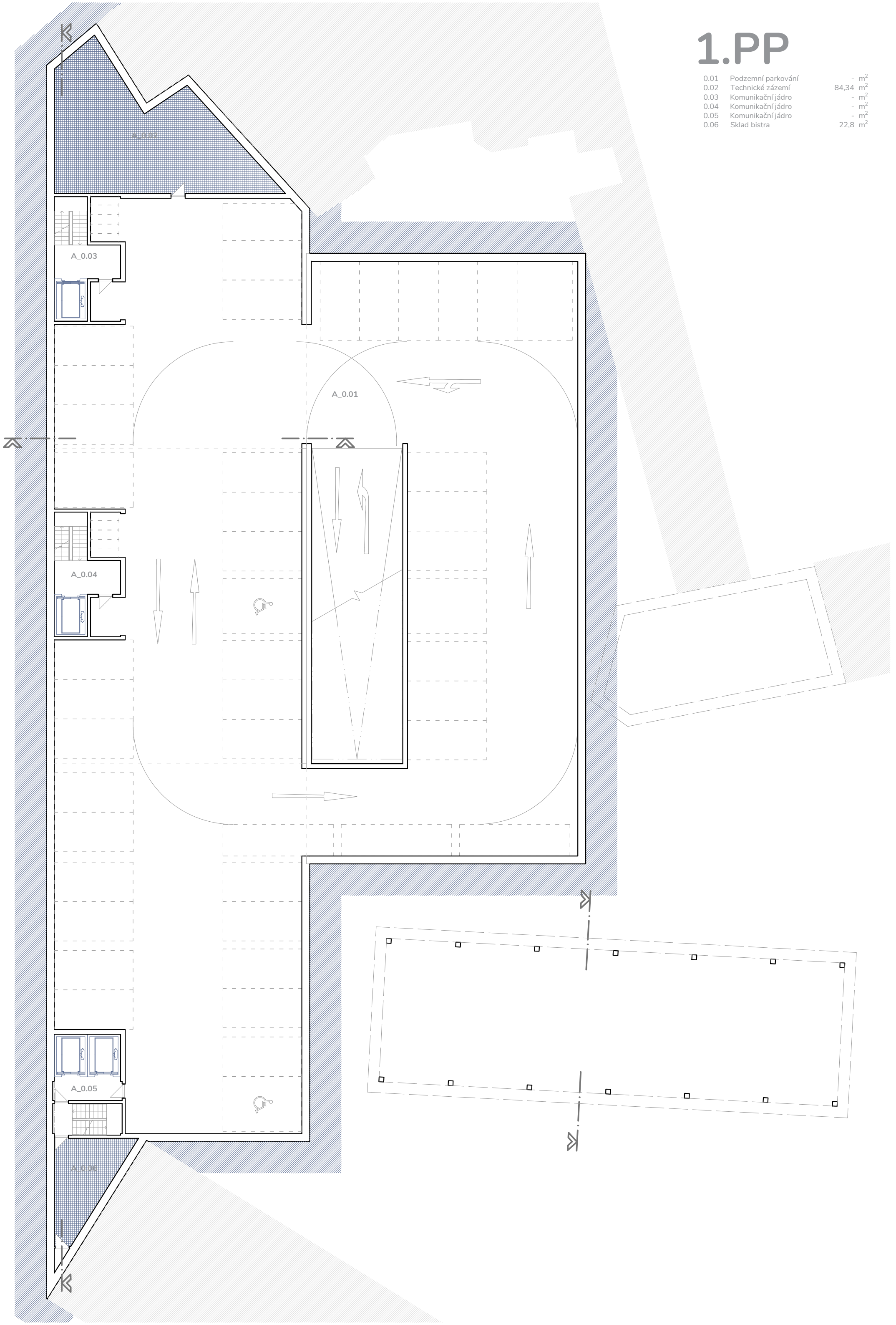

varianta B

1.PP

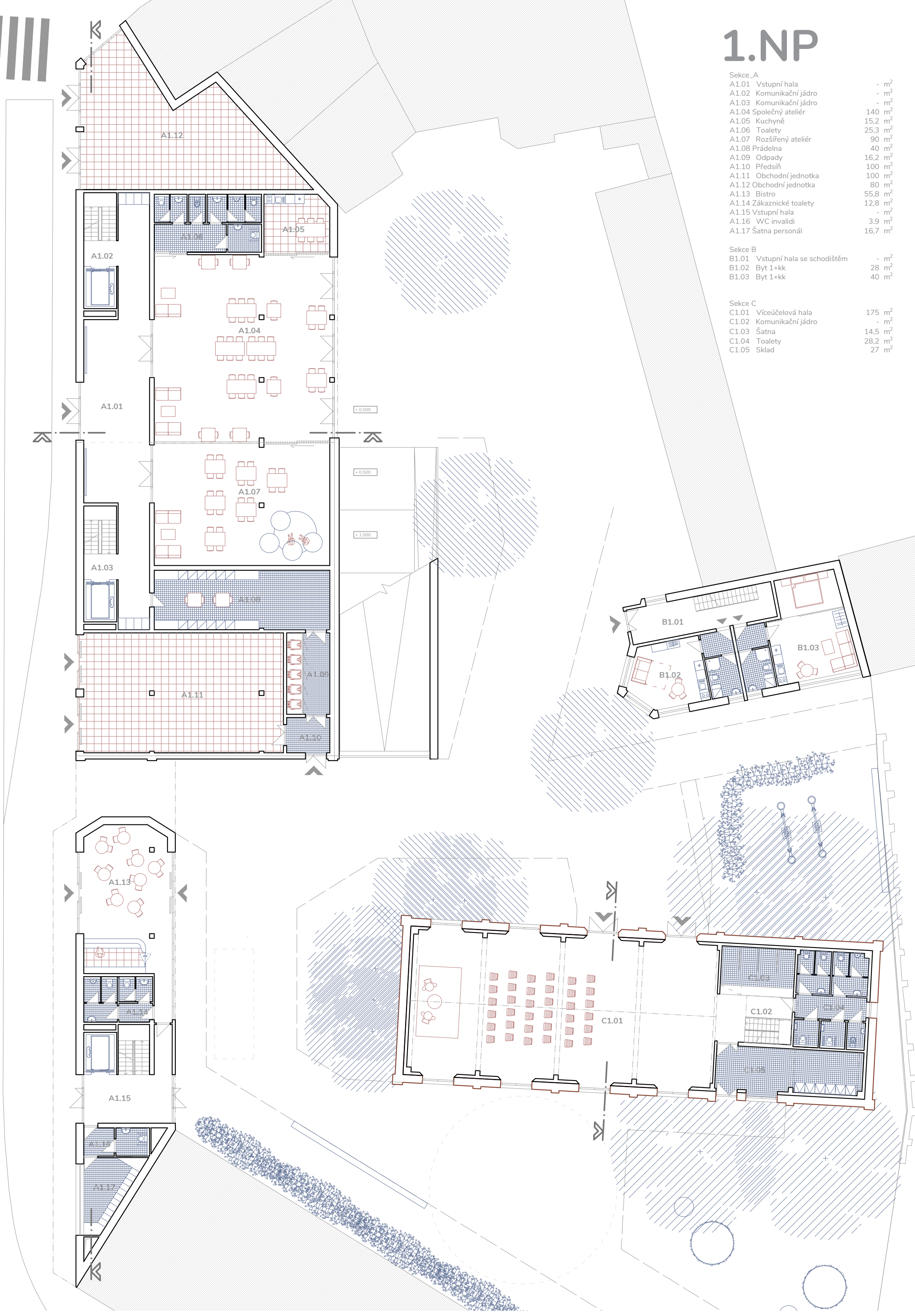
0.01	Podzemní parkování	-	m ²
0.02	Technické zázemí	84,34	m ²
0.03	Komunikační jádro	-	m ²
0.04	Komunikační jádro	-	m ²
0.05	Komunikační jádro	-	m ²
0.06	Sklad bistra	22,8	m ²

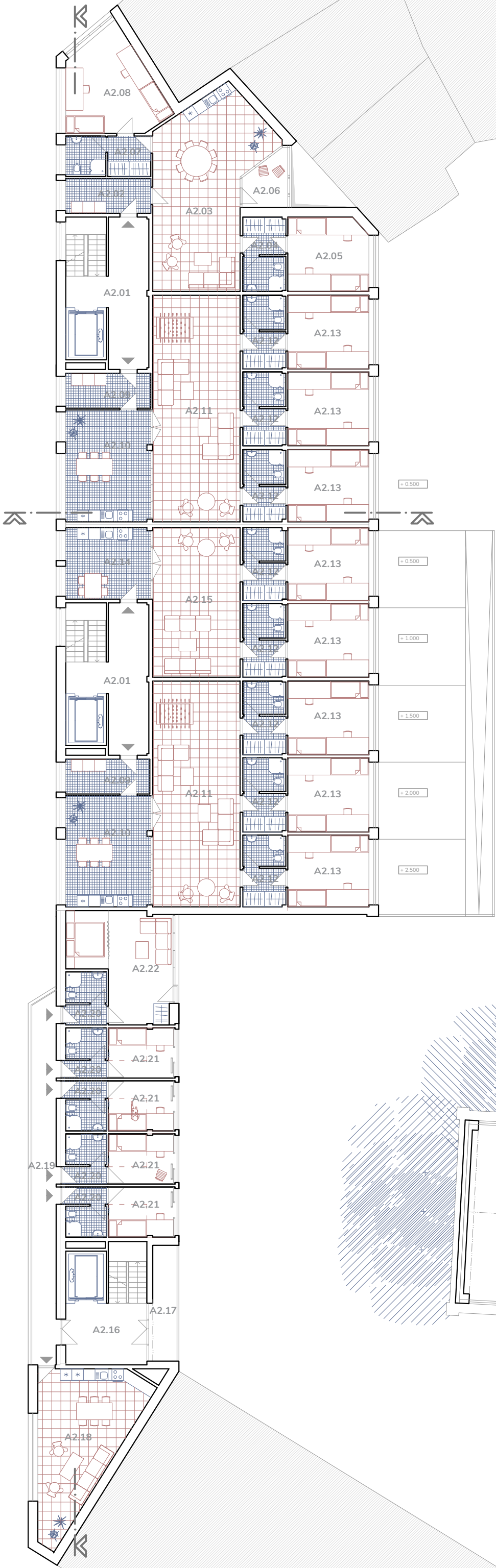

1.NP

Sekce_A	
A1.01 Vstupní hala	- m²
A1.02 Komunikační jádro	- m²
A1.03 Komunikační jádro	- m²
A1.04 Společný ateliér	140 m²
A1.05 Kuchyně	15,2 m²
A1.06 Toalety	25,3 m²
A1.07 Rozšířený ateliér	90 m²
A1.08 Prádlna	40 m²
A1.09 Odpady	16,2 m²
A1.10 Předstíň	100 m²
A1.11 Obchodní jednotka	100 m²
A1.12 Obchodní jednotka	80 m²
A1.13 Bistro	55,8 m²
A1.14 Zákaznické toalety	12,8 m²
A1.15 Vstupní hala	- m²
A1.16 WC invalidi	3,9 m²
A1.17 Šatna personál	16,7 m²
Sekce_B	
B1.01 Vstupní hala se schodištěm	- m²
B1.02 Byt 1+kk	28 m²
B1.03 Byt 1+kk	40 m²
Sekce_C	
C1.01 Víceúčelová hala	175 m²
C1.02 Komunikační jádro	- m²
C1.03 Šatna	14,5 m²
C1.04 Toalety	28,2 m²
C1.05 Sklad	27 m²

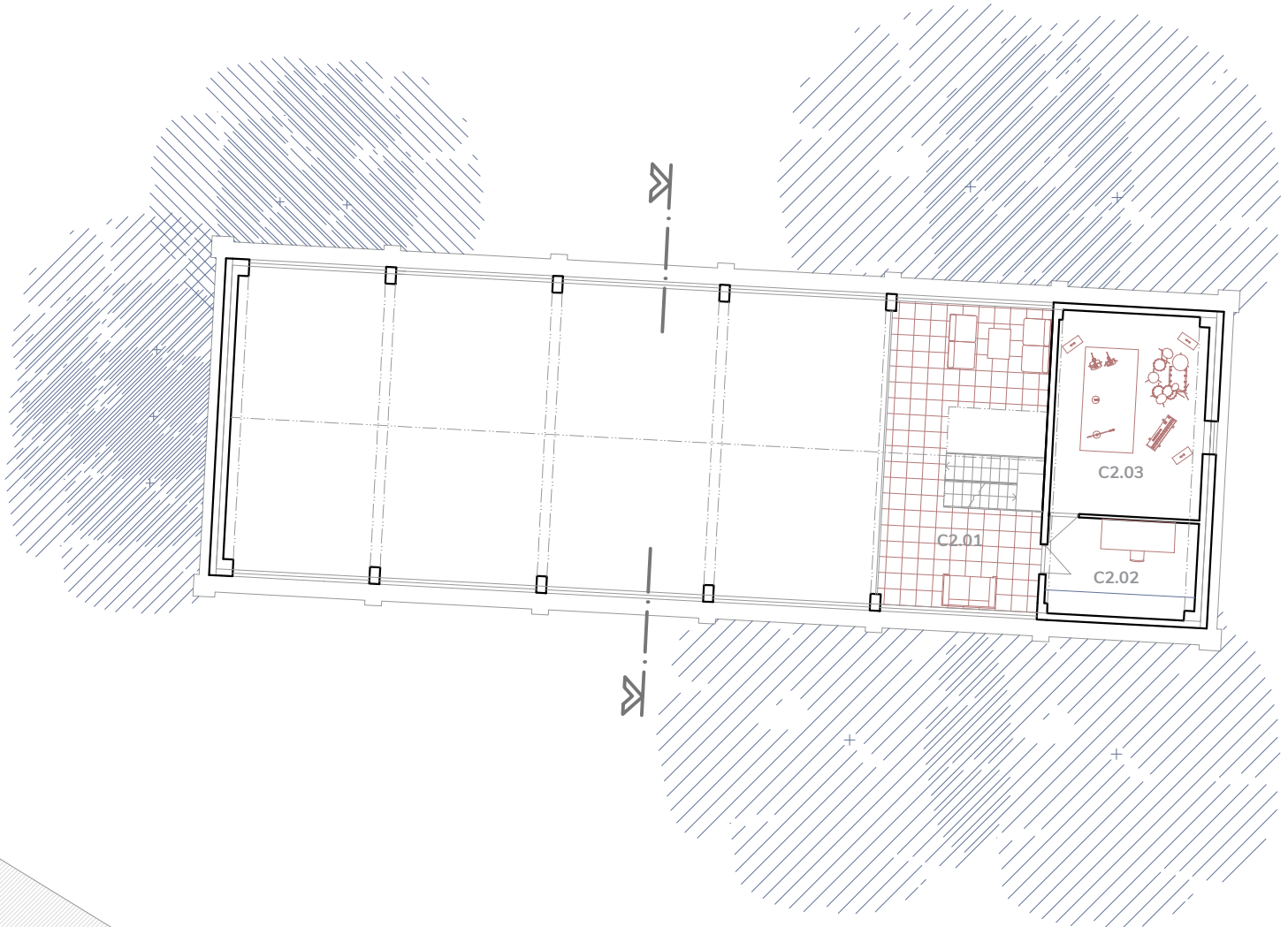
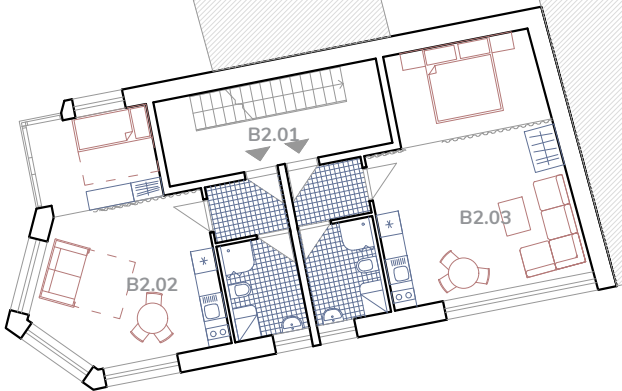

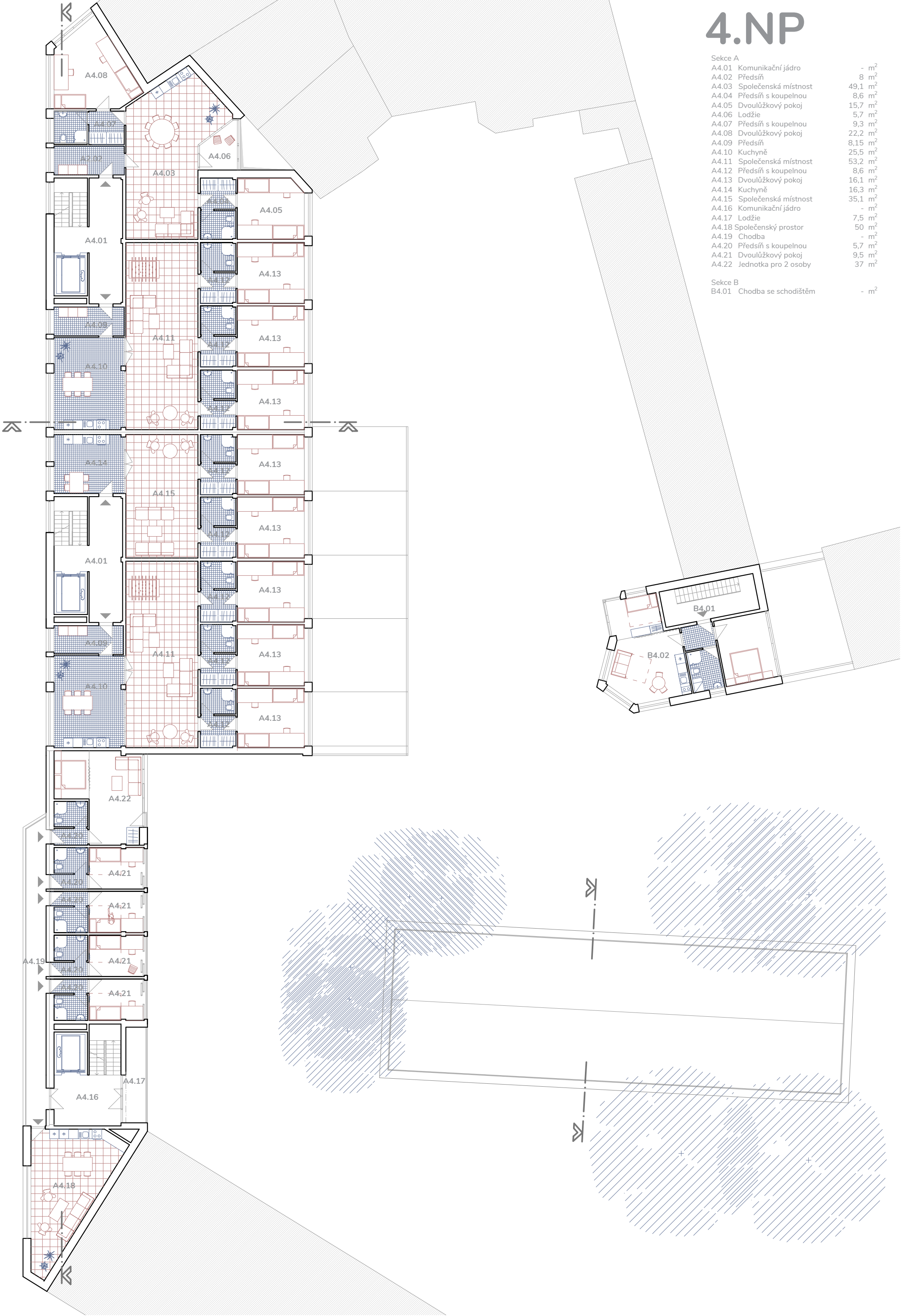
2.NP

Sekce A		
A2.01	Komunikační jádro	- m ²
A2.02	Předsíň	8 m ²
A2.03	Společenská místnost	49.1 m ²
A2.04	Předsíň s koupelnou	8.6 m ²
A2.05	Dvoulůžkový pokoj	15.7 m ²
A2.06	Lodžie	5.7 m ²
A2.07	Předsíň s koupelnou	9.3 m ²
A2.08	Dvoulůžkový pokoj	22.2 m ²
A2.09	Předsíň	8.15 m ²
A2.10	Kuchyně	25.5 m ²
A2.11	Společenská místnost	53.2 m ²
A2.12	Předsíň s koupelnou	8.6 m ²
A2.13	Dvoulůžkový pokoj	16.1 m ²
A2.14	Kuchyně	16.3 m ²
A2.15	Společenská místnost	35.1 m ²
A2.16	Komunikační jádro	- m ²
A2.17	Lodžie	7.5 m ²
A2.18	Společenský prostor	50 m ²
A2.19	Chodba	- m ²
A2.20	Předsíň s koupelnou	5.7 m ²
A2.21	Dvoulůžkový pokoj	9.5 m ²
A2.22	Jednotka pro 2 osoby	37 m ²

Sekce B		
B2.01	Chodba se schodištěm	- m ²
B2.02	Byt 1+kk	35 m ²
B2.03	Byt 1+kk	40 m ²

Sekce C		
C2.01	Galerie	42.5 m ²
C2.02	Produkce	13.2 m ²

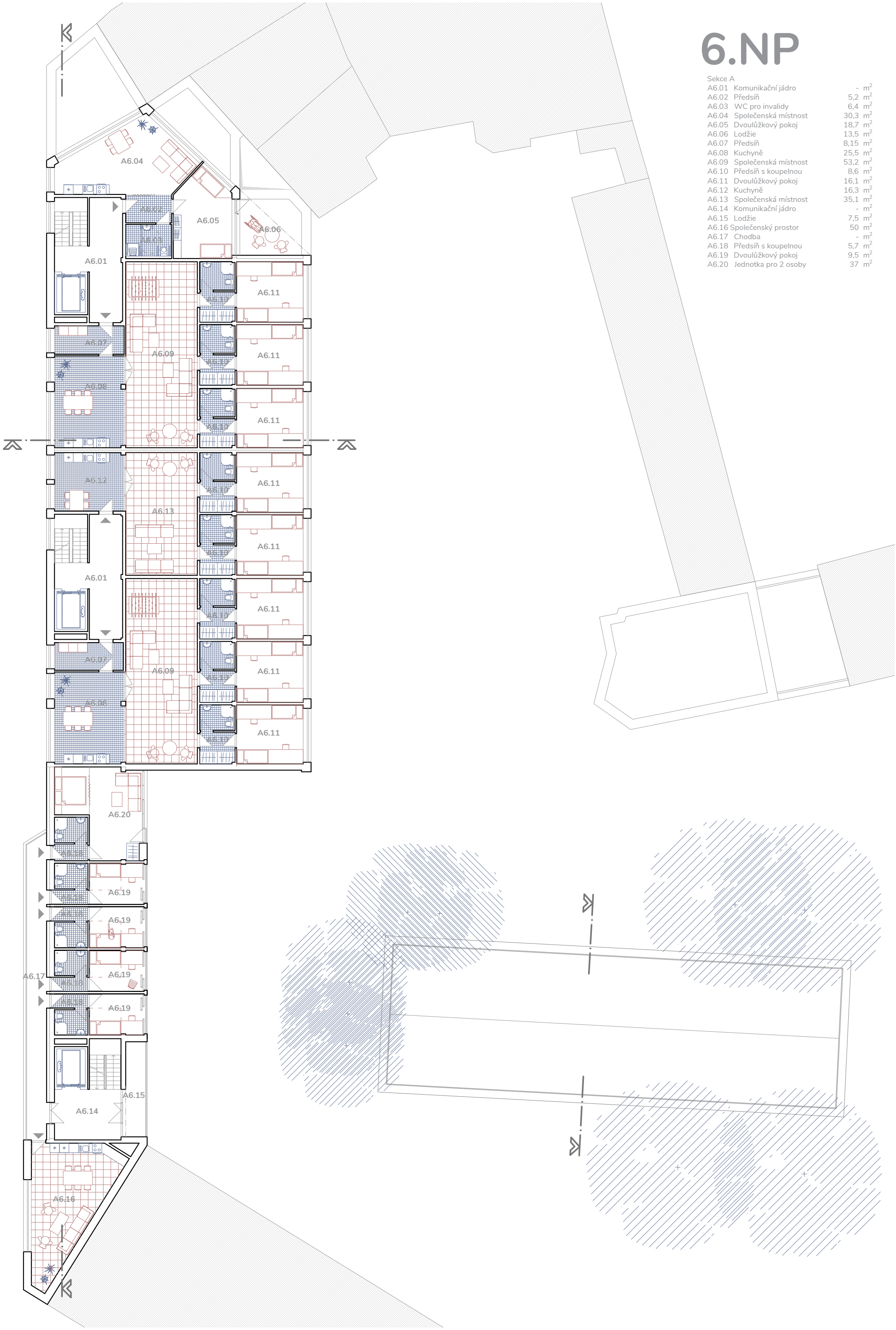

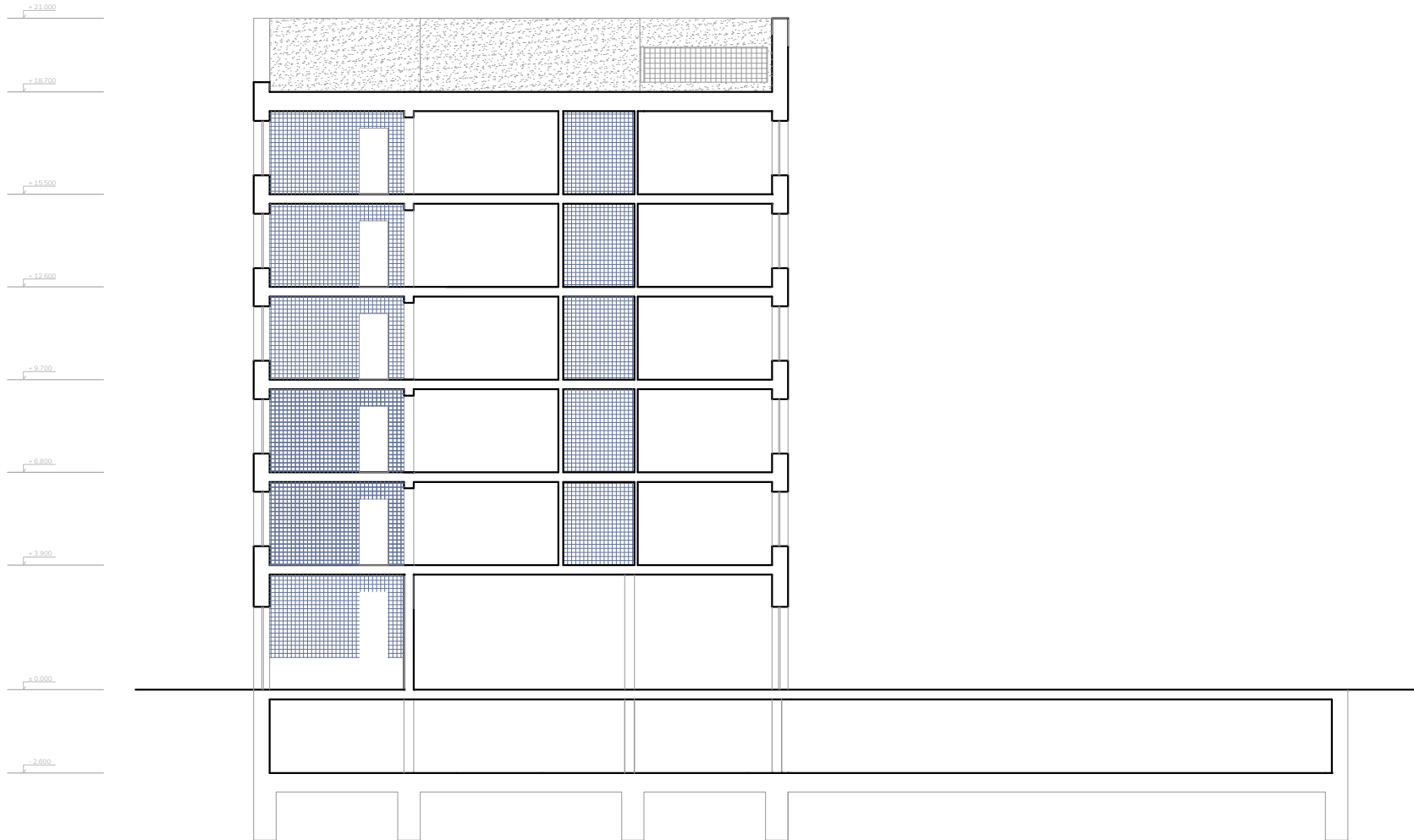

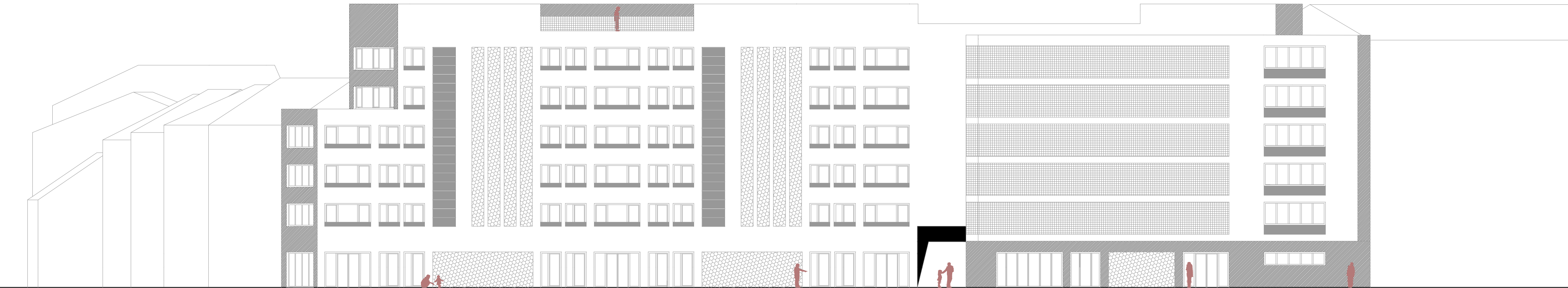

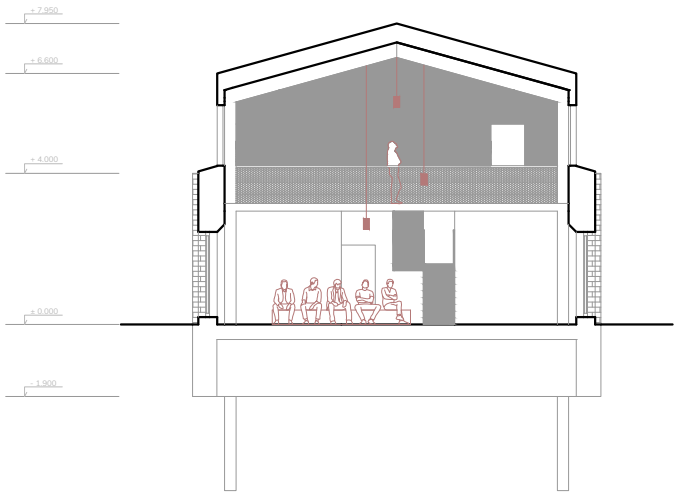
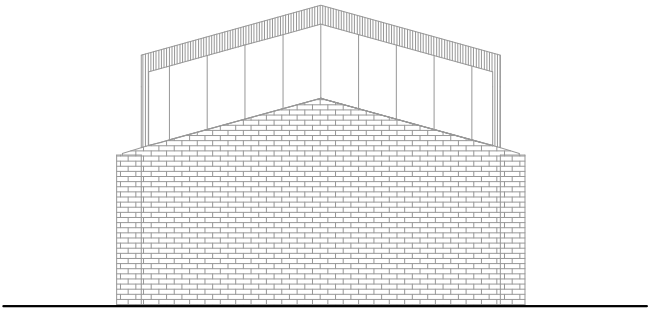
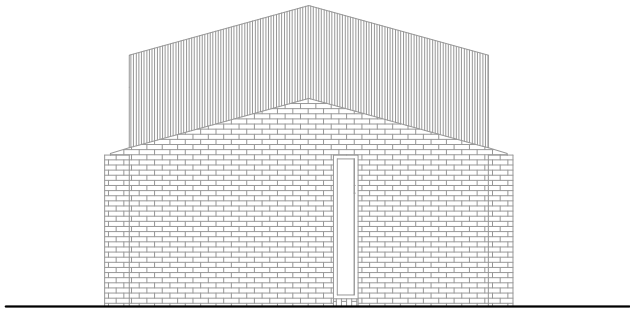
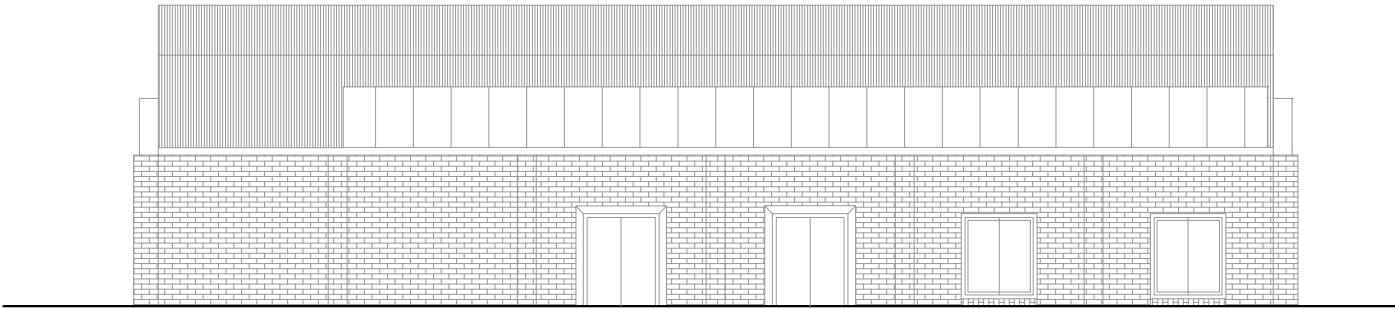
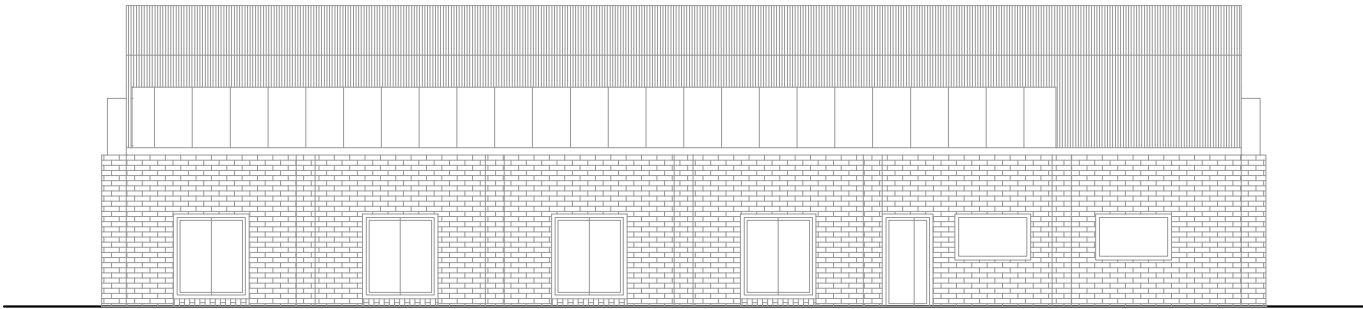
6.NP

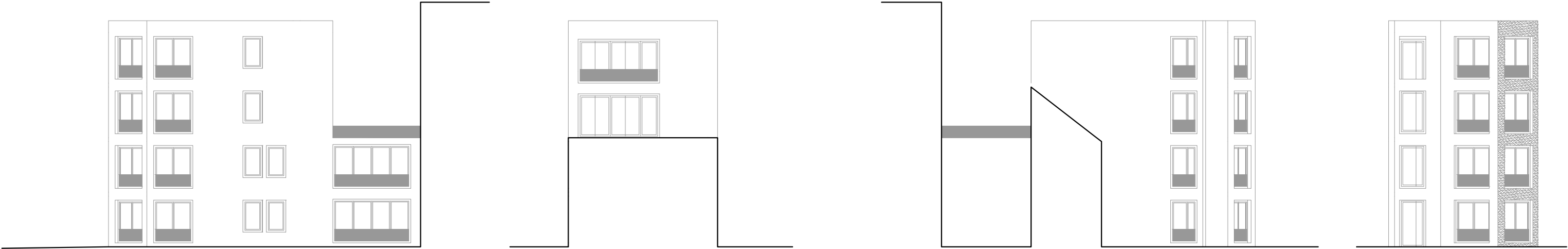
Sekce A	-	m ²
A6.01	Komunikační jádro	5,2
A6.02	Předsín	6,4
A6.03	WC pro invalidy	30,3
A6.04	Společenská místnost	18,7
A6.05	Dvoulůžkový pokoj	13,5
A6.06	Lodžie	8,15
A6.07	Předsín	25,5
A6.08	Kuchyně	53,2
A6.09	Společenská místnost	8,6
A6.10	Předsín s koupelnou	16,1
A6.11	Dvoulůžkový pokoj	16,3
A6.12	Kuchyně	35,1
A6.13	Společenská místnost	-
A6.14	Komunikační jádro	7,5
A6.15	Lodžie	50
A6.16	Společenský prostor	-
A6.17	Chodba	5,7
A6.18	Předsín s koupelnou	9,5
A6.19	Dvoulůžkový pokoj	37
A6.20	Jednotka pro 2 osoby	

+ 15,500
6.NP

